

به نام دادار دادآفرین

مینی پروژه سوم درس مبانی سیستم‌های هوشمند

استاد درس: دکتر مهدی علیاری

گردآورنده: امیر جهانگرد تکالو

شماره دانشجویی: ۹۹۲۵۲۹۳

۱۳۰۷

دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی

دانشکده مهندسی برق

فهرست

سوال ۱ ..... ۳

بخش اول: کران مرتبه اول با غیرفازی ساز میانگین ۳

بخش دوم: کران مرتبه دوم با غیرفازی ساز میانگین ۱۳

بخش سوم: کران مرتبه اول با غیرفازی ساز ماکسیمم ۲۲

بخش چهارم: کران مرتبه دوم با غیرفازی ساز ماکسیمم ۳۰

سوال ۲ ..... ۳۷

سوال ۳ ..... ۵۰

سوال ۴ ..... ۵۸

بخش اول ۵۸

بخش دوم ۶۶

بخش سوم ۸۰

سوال ۱

با استفاده از کران مرتبه اول (رابطه ۴-۱۱ در [۲]) و کران مرتبه دوم (رابطه ۱۱-۱۰ در [۲])، دو سیستم فازی با غیرفازی ساز میانگین و ماکزیم طراحی کنید که تابع $g(x_1, x_2) = \frac{1}{3+x_1+x_2}$ روی $U = [-1, 1] \times [-1, 1]$ را به شکل یکنواخت و با دقت $\epsilon = 0.1$ تقریب بزنند. سیستم‌های فازی طراحی شده را رسم کرده و با هم مقایسه کنید.

بخش اول: کران مرتبه اول با غیرفازی ساز میانگین

در قسمت اول قصد داریم سیستم فازی $f(x)$ را با استفاده از کران مرتبه اول طراحی کنیم. فرض می‌کنیم که تابع $g(x_1, x_2)$ روی مجموعه $U = [-1, 1] \times [-1, 1] \subset \mathbb{R}^2$ تعریف شود. ما می‌خواهیم سیستم فازی $f(x)$ را طوری طراحی کنیم که تابع $g(x)$ را با دقت ϵ تقریب بزنند. بیان ریاضیاتی این موضوع به شرح رابطه ۴ است.

$$\|g - f\|_{\infty} = \sup_{x \in U} |g(x) - f(x)| \leq \left\| \frac{\partial g}{\partial x_1} \right\|_{\infty} h_1 + \left\| \frac{\partial g}{\partial x_2} \right\|_{\infty} h_2 \leq \epsilon \quad (1)$$

حال برای طراحی سیستم فازی به صورت گام به گام پیش می‌رویم:

گام اول: در این مثال، تعداد N_i ($i = 1, 2$) مجموعه فازی در بازه $U = [\alpha_i, \beta_i] = [-1, 1] \subset \mathbb{R}^2$ به صورت $A_1^1, \dots, A_1^{N_1}$ و با توابع تعلق مثلثی $\mu_{A_1^1}(x_i; a_i^1, b_i^1, c_i^1), \dots, \mu_{A_1^{N_1}}(x_i; a_i^{N_1}, b_i^{N_1}, c_i^{N_1})$ تعریف می‌کنیم. هم‌چنین در نظر داریم که: $b_i^{N_i} = \beta_i = 1, b_i^1 = \alpha_i = -1, A_1^1 < A_1^2 < \dots < A_1^{N_i}$ از سوی دیگر، اگر مرکز مجموعه فازی A_i^1 را با e_i^1 نشان دهیم، خواهیم داشت: $e_i^1 = \alpha_i = -1$. هم‌چنین اگر مرکز مجموعه فازی $A_i^{N_i}$ را با $e_i^{N_i}$ نشان دهیم خواهیم داشت: $e_i^{N_i} = \beta_i = 1$. بقیه مراکز را هم به صورت $e_i^j = \alpha_i + h_i(j-1)$ در نظر می‌گیریم. هم‌چنین از آن‌جا که نقطه شروع تابع بعدی، مرکز تابع قبلی است، فرض می‌کنیم که: $a_i^{k+1} = b_i^k$.

گام دوم: در ادامه، $M = N_1 \times N_2$ قاعده اگر-آنگاه فازی را به صورت «اگر x_1 ، $A_1^{i_1}$ و x_2 ، $A_2^{i_2}$ باشد؛ آن‌گاه y ، $B^{i_1 i_2}$ است.» می‌سازیم. لازم به ذکر است که $i_q = 1, 2, \dots, N_q$ ($q = 1, 2$) بوده و مراکز مجموعه‌های فازی $B^{i_1 i_2}$ را با $\bar{y}^{i_1 i_2} = g(e_1^{i_1}, e_2^{i_2})$ نشان می‌دهیم. این مراکز با توجه به روابط اصلی مطرح شده در صورت مسأله به صورت زیر تعریف می‌شوند:

$$y^{-i_1 i_2} = g(e_1^{i_1}, e_2^{i_2}) = \frac{3}{e_1^{i_1} + e_2^{i_2}} \quad (2)$$

گام سوم: سیستم فازی $f(x)$ را از قواعد گام دوم و با بهره‌گیری از موتور استنتاج ضرب، فازی‌ساز منفرد و غیرفازی‌ساز میانگین مراکز تشکیل می‌دهیم:

$$f(x) = \frac{\sum_{i_1=1}^{N_1} \sum_{i_2=1}^{N_2} \bar{y}^{i_1 i_2} [\mu_{A_1^{i_1}}(x_1) \mu_{A_2^{i_2}}(x_2)]}{\sum_{i_1=1}^{N_1} \sum_{i_2=1}^{N_2} [\mu_{A_1^{i_1}}(x_1) \mu_{A_2^{i_2}}(x_2)]} = \frac{\sum_{i_1=1}^{N_1} \sum_{i_2=1}^{N_2} g(e_1^{i_1}, e_2^{i_2}) [\mu_{A_1^{i_1}}(x_1) \mu_{A_2^{i_2}}(x_2)]}{\sum_{i_1=1}^{N_1} \sum_{i_2=1}^{N_2} [\mu_{A_1^{i_1}}(x_1) \mu_{A_2^{i_2}}(x_2)]} \quad (3)$$

محاسبه دقت تقریب سیستم‌های فازی:

$$\|g - f\|_{\infty} = \sup_{x \in U} |g(x) - f(x)| \leq \left\| \frac{\partial g}{\partial x_1} \right\|_{\infty} h_1 + \left\| \frac{\partial g}{\partial x_2} \right\|_{\infty} h_2 \leq \epsilon, \begin{cases} \left\| \frac{\partial g}{\partial x_i} \right\|_{\infty} = \sup_{x \in U} \left| \frac{\partial g}{\partial x_i} \right| \\ h_i = \max_{1 \leq j \leq N_{i-1}} |e_i^{j+1} - e_i^j| \end{cases} \quad (4)$$

با توجه به فرض دقت $\epsilon = 0.1$ برای تقریب سیستم فازی و هم‌چنین فرض $h_1 = h_2 = h$ داریم:

$$\epsilon > h \left(\left\| \frac{\partial g}{\partial x_1} \right\|_{\infty} + \left\| \frac{\partial g}{\partial x_2} \right\|_{\infty} \right) \rightarrow h < \frac{\epsilon}{\left\| \frac{\partial g}{\partial x_1} \right\|_{\infty} + \left\| \frac{\partial g}{\partial x_2} \right\|_{\infty}} \quad (5)$$

پس حال می‌توان h را حساب کرد:

$$\left\| \frac{\partial g}{\partial x_1} \right\| = \left\| \frac{\partial g}{\partial x_2} \right\| = \sup_{x \in U} \left| \frac{\partial g}{\partial x_1} \right| = \sup_{x \in U} \left| \frac{\partial g}{\partial x_2} \right| = \sup_{x \in U} \left| \frac{-1}{(3 + x_1 + x_2)^2} \right|$$

$$\rightarrow x_1 = x_2 = -1 \rightarrow \left\| \frac{\partial g}{\partial x_1} \right\| = \left\| \frac{\partial g}{\partial x_2} \right\| = 1$$

$$\rightarrow 1 \times h + 1 \times h \leq 0.1 \rightarrow h \leq 0.05 \rightarrow h = 0.05$$

حال با داشتن h می‌توانیم تعداد توابع تعلق را بدست بیاوریم:

$$n = \frac{b - a}{h} = \frac{1 - (-1)}{0.05} = \frac{2}{0.05} = 40$$

$$\rightarrow N_1 = N_2 = n + 1 = 41$$

پس در مجموع ۴۱ مجموعه فازی با توابع تعلق مثلثی بصورت زیر خواهیم داشت:

$$\mu_{A^1}(x) = \mu_{A^1}(x; a_1, b_1, c_1) = \mu_{A^1}(x; -1, -1, -1 + h)$$

$$\mu_{A^j}(x) = \mu_{A^j}(x; a_j, b_j, c_j) = \mu_{A^j}(x; e^{j-1}, e^j, e^{j+1}), \begin{cases} j = 2, \dots, 40 \\ e^j = a + h(j-1) = -1 + 0.05(j-1) \end{cases}$$

$$\mu_{A^{41}}(x) = \mu_{A^{41}}(x; a_{41}, b_{41}, c_{41}) = \mu_{A^{41}}(x; 1 - h, 1, 1)$$

پس در مجموع $N_1 \times N_2 = 41 \times 41 = 1681$ اگر-آنگاه فازی خواهیم داشت و در نهایت سیستم فازی $f(x)$ بصورت زیر محاسبه می‌شود:

$$f(x) = \frac{\sum_{i1=1}^{41} \sum_{i2=1}^{41} g(e_1^{i1}, e_2^{i2}) [\mu_{A_1^{i1}}(x_1) \mu_{A_2^{i2}}(x_2)]}{\sum_{i1=1}^{41} \sum_{i2=1}^{41} [\mu_{A_1^{i1}}(x_1) \mu_{A_2^{i2}}(x_2)]}$$

کد متلب مربوط به محاسبات بالا $f(x)$ و g (مراکز مجموعه‌های فازی):

```
clc;
clear all;
close all;

tic

alpha = -1;
beta = 1;
x1 = alpha:0.001:beta;
x2 = alpha:0.001:beta;
h = 0.05;
N = 41;

g_bar = zeros(N*N,1);
e_i1 = zeros(N,1);
e_i2 = zeros(N,1);

[x1,x2] = meshgrid(x1,x2);

num = 0;
den = 0;
k = 0;

for i1=1:N
    for i2=1:N
        e_i1(i1,1) = -1 + h*(i1-1);
        e_i2(i2,1) = -1 + h*(i2-1);
```

```

        if i1==1
            mu_A_x1 = trimf(x1, [-1,-1,-1+h]);
        elseif i1==N
            mu_A_x1 = trimf(x1,[1-h, 1, 1]);
        else
            mu_A_x1 = trimf(x1,[-1+h*(i1-2), -1+h*(i1-1), -
1+h*(i1)]);
        end

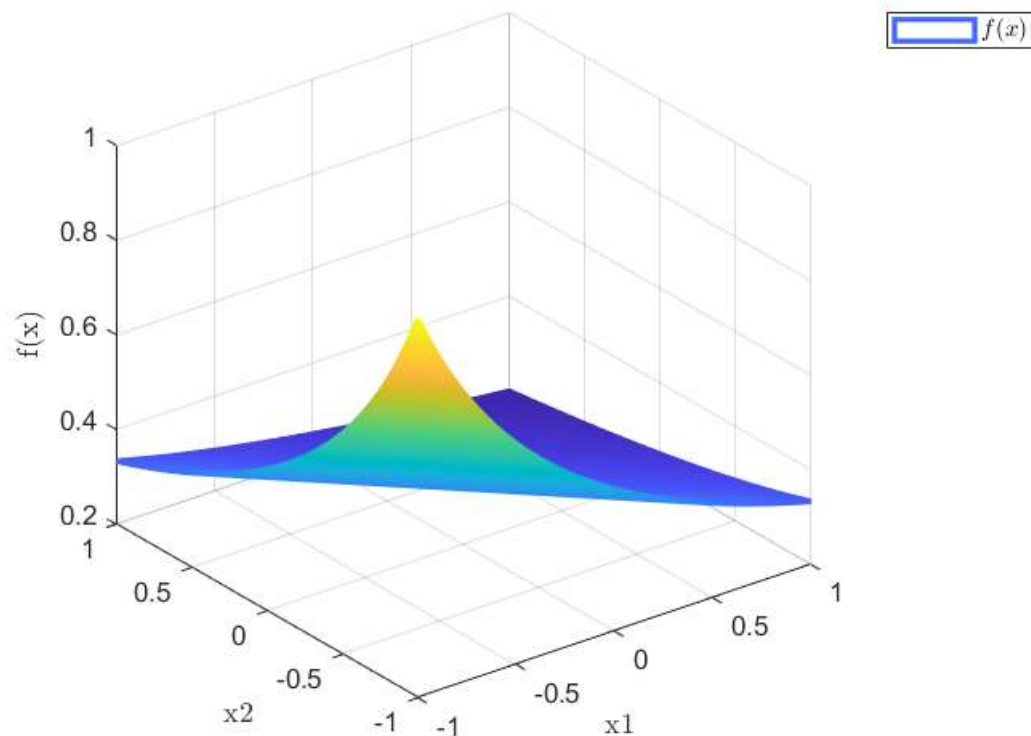
        if i2==1
            mu_A_x2 = trimf(x2, [-1,-1,-1+h]);
        elseif i2==N
            mu_A_x2 = trimf(x2,[1-h, 1, 1]);
        else
            mu_A_x2 = trimf(x2,[-1+h*(i2-2), -1+h*(i2-1), -
1+h*(i2)]);
        end

        g_bar(k+1,1) = 1./(3+e_i1(i1,1)+e_i2(i2,1));
        num = num + g_bar(k+1,1).*mu_A_x1.*mu_A_x2;
        den=den+mu_A_x1.*mu_A_x2;
        k=k+1;
    end
end

f_x = num./den;
g_x = 1./(3+x1+x2);

```

تابع $f(x)$ تقریب زده شده در فضای سه بعدی بصورت زیر است:

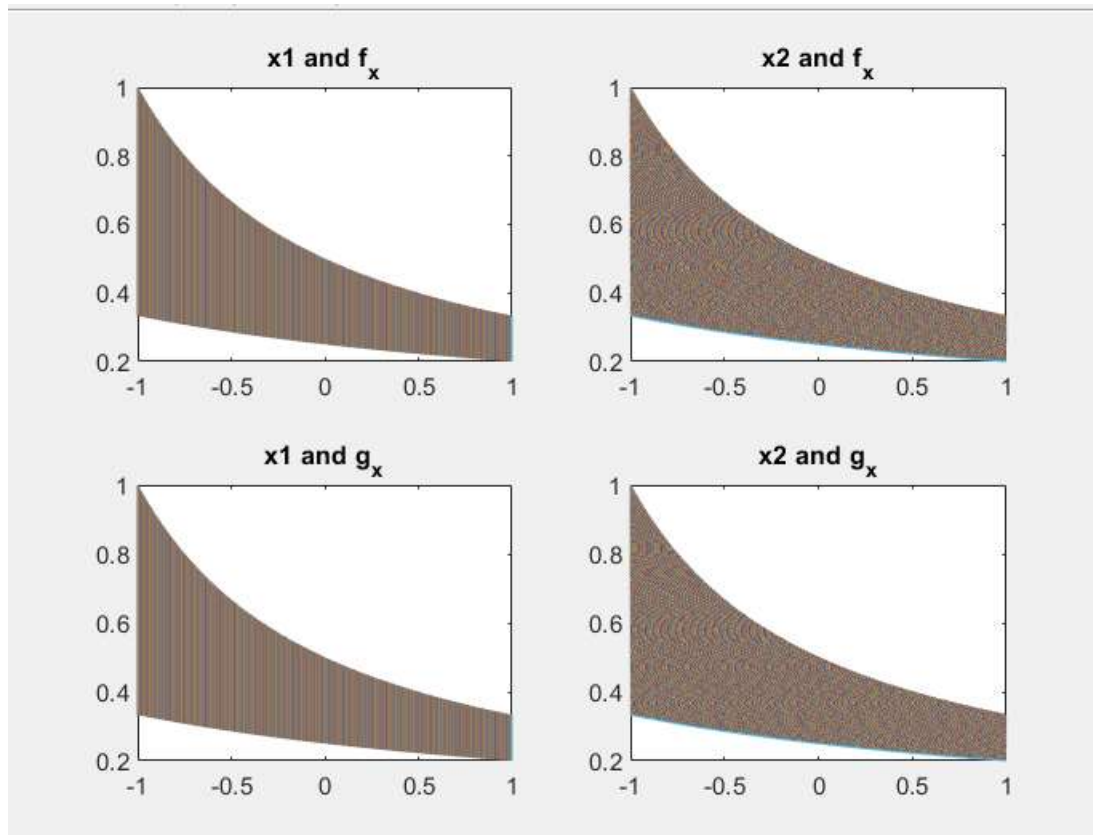

دستور متلب مربوط به این قسمت:

```
figure1 = figure('Color',[1 1 1]);
mesh(x1,x2,f_x,'Linewidth',2);
xlabel('x1','Interpreter','latex');
ylabel('x2','Interpreter','latex');
zlabel('f(x)','Interpreter','latex');
legend('$f(x)$','Interpreter','latex')
grid on
```

بررسی خروجی: این نمودار تابع تقریب زده شده را بر حسب x_1 و x_2 نشان می‌دهد. این نمودار به طور بصری نشان می‌دهد که تابع یک قله دارد، که نشان می‌دهد ممکن است در برش دوبعدی یا ممکن است یک تابع گوسی در زمینه دو متغیر x_1 و x_2 باشد. تابع با افزایش فاصله از قله به هر دو سمت در صفحه ایجاد شده توسط x_1 و x_2 کاهش می‌یابد.

رسم سیستم اصلی $g(x)$ و سیستم تقریب زده شده $f(x)$ در فضای ۲ بعدی بر حسب x_1 و x_2 :

دستور متلب مربوط به این قسمت:

```
figure(2);
subplot(2,2,1);
plot(x1,f_x);
title("x1 and f_x");

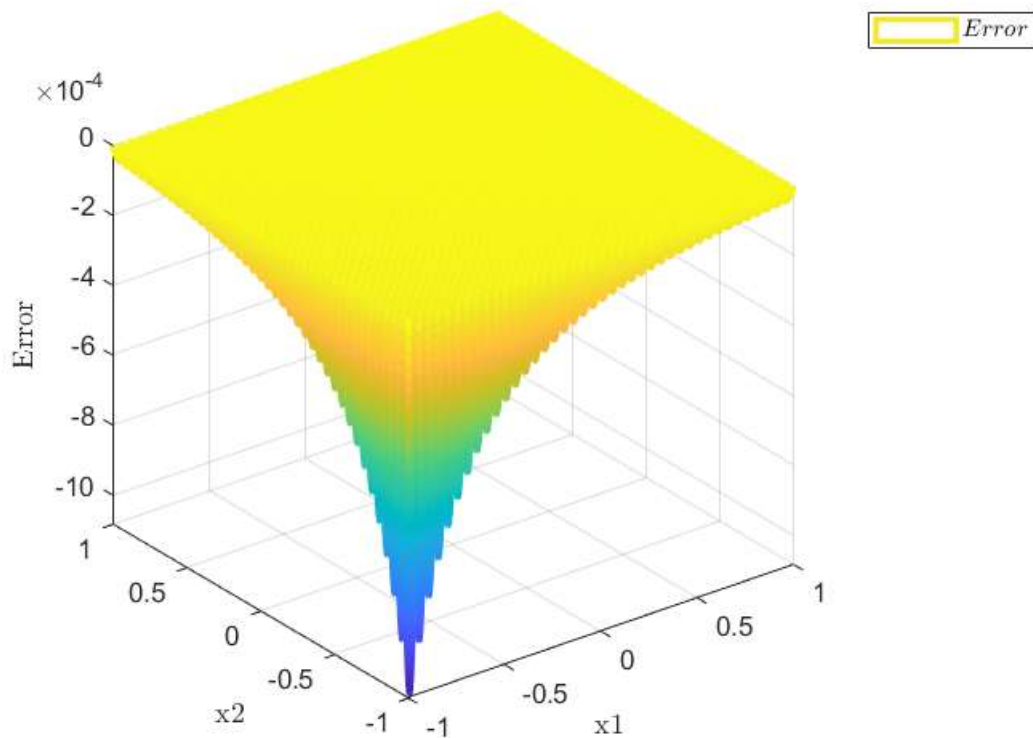
subplot(2,2,2);
plot(x2,f_x);
title("x2 and f_x");

subplot(2,2,3);
plot(x1,g_x);
title("x1 and g_x");

subplot(2,2,4);
plot(x2,g_x);
title("x2 and g_x");
```

همچنین میزان خطا بین سیستم اصلی و سیستم تقریب زده شده بدین صورت می باشد:

کد متلب مربوطه:

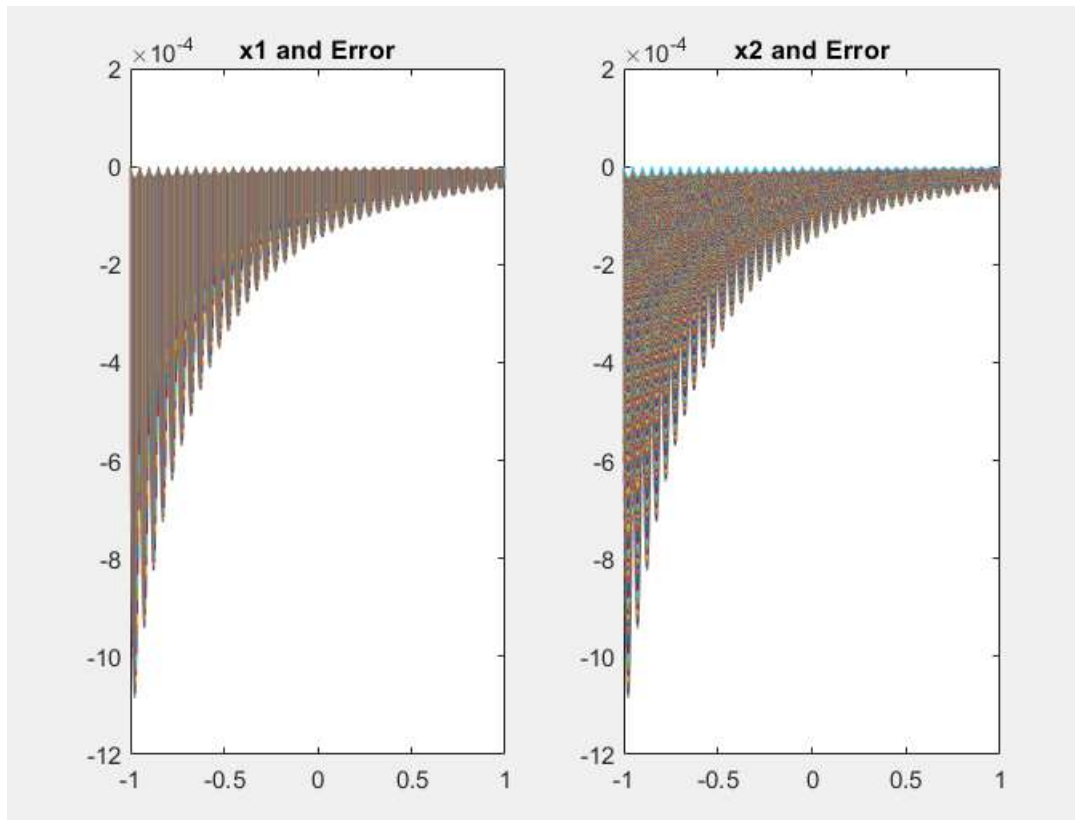
```
figure3 = figure('Color',[1 1 1]);
E = g_x - f_x;
mesh(x1,x2,E,'Linewidth',2);
xlabel('x1','Interpreter','latex');
ylabel('x2','Interpreter','latex');
zlabel('Error','Interpreter','latex');
legend('$Error$','Interpreter','latex')
grid on
```

تحلیل شکل: سطح نمودار یک شکل مخروطی با قله‌ای به سمت پایین است. این نشان می‌دهد که مقدار Error حداقلی در مرکز یا نزدیک مرکز دارد که x_1 و x_2 در آنجا به صفر می‌رسند. خطا هر چه دورتر از مرکز در هر جهت در صفحه x_1 - x_2 حرکت کنیم، افزایش می‌یابد.

تحلیل رنگ‌ها: نمودار از یک گرادینان از رنگ‌ها استفاده می‌کند که از آبی در پایین مخروط (حداقل خطا) به قرمز و سپس زرد هستند که نشان می‌دهد خطا افزایش می‌یابد. این طرح رنگ‌ها معمولاً برای تأکید بصری بر تغییرات مقادیر استفاده می‌شود، با رنگ‌های "سرد" که معمولاً مقادیر پایین را نشان می‌دهند و رنگ‌های "گرم" که مقادیر

بالتر را نشان می‌دهند. طبق جعبه زرد در بالای شکل و سمت راست که با برچسب Error وجود دارد، متوجه می‌شویم که رنگ سطح مقدار خطا که زرد است بالاترین خطا را دارد.

میزان خطا در فضای ۲ بعدی:

کد متلب مربوط به نمودار:

```
figure(4);  
subplot(1,2,1);  
plot(x1,E);  
title("x1 and Error");  
  
subplot(1,2,2);  
plot(x2,E);  
title("x2 and Error");
```

محاسبه مدت زمانی که طول می‌کشد تا برنامه خروجی دهد:

Command Window

Elapsed time is 168.791184 seconds.

fx >>

شبیه‌سازی در متلب (همه دستورات متلب مربوط به این قسمت یک جا در اینجا جمع شده است):

```
clc;
clear all;
close all;

tic

alpha = -1;
beta = 1;
x1 = alpha:0.001:beta;
x2 = alpha:0.001:beta;
h = 0.05;
N = 41;

g_bar = zeros(N*N,1);
e_i1 = zeros(N,1);
e_i2 = zeros(N,1);

[x1,x2] = meshgrid(x1,x2);

num = 0;
den = 0;
k = 0;

for i1=1:N
    for i2=1:N
        e_i1(i1,1) = -1 + h*(i1-1);
        e_i2(i2,1) = -1 + h*(i2-1);
        if i1==1
            mu_A_x1 = trimf(x1, [-1,-1,-1+h]);
        elseif i1==N
            mu_A_x1 = trimf(x1,[1-h, 1, 1]);
        else
            mu_A_x1 = trimf(x1,[-1+h*(i1-2), -1+h*(i1-1), -
1+h*(i1)]);
        end

        if i2==1
```

```

        mu_A_x2 = trimf(x2, [-1,-1,-1+h]);
elseif i2==N
    mu_A_x2 = trimf(x2,[1-h, 1, 1]);
else
    mu_A_x2 = trimf(x2,[-1+h*(i2-2), -1+h*(i2-1), -
1+h*(i2)]);
end

g_bar(k+1,1) = 1./(3+e_i1(i1,1)+e_i2(i2,1));
num = num + g_bar(k+1,1).*mu_A_x1.*mu_A_x2;
den=den+mu_A_x1.*mu_A_x2;
k=k+1;
end
end

f_x = num./den;
g_x = 1./(3+x1+x2);

figure1 = figure('Color',[1 1 1]);
mesh(x1,x2,f_x,'Linewidth',2);
xlabel('x1','Interpreter','latex');
ylabel('x2','Interpreter','latex');
zlabel('f(x)','Interpreter','latex');
legend('$f(x)$','Interpreter','latex')
grid on

figure(2);
subplot(2,2,1);
plot(x1,f_x);
title("x1 and f_x");

subplot(2,2,2);
plot(x2,f_x);
title("x2 and f_x");

subplot(2,2,3);
plot(x1,g_x);
title("x1 and g_x");

subplot(2,2,4);
plot(x2,g_x);
title("x2 and g_x");

```

```

figure3 = figure('Color',[1 1 1]);
E = g_x - f_x;
mesh(x1,x2,E,'Linewidth',2);
xlabel('x1','Interpreter','latex');
ylabel('x2','Interpreter','latex');
zlabel('Error','Interpreter','latex');
legend('$Error$', 'Interpreter','latex')
grid on

figure(4);
subplot(1,2,1);
plot(x1,E);
title("x1 and Error");

subplot(1,2,2);
plot(x2,E);
title("x2 and Error");

toc

```

بخش دوم: کران مرتبه دوم با غیرفازی ساز میانگین

در ادامه ضمن حفظ گام‌های طراحی مشترک، دقت تقریب سیستم فازی را بوسیله قضیه مربوط به کران مرتبه دوم تعیین می‌کنیم. این قضیه این‌گونه بیان می‌دارد که اگر فرض کنیم $f(x)$ یک سیستم فازی مطابق رابطه ۳ باشد و $g(x)$ روی بازه $U = [\alpha_1, \beta_1] \times [\alpha_2, \beta_2]$ تا دو مرتبه به صورت پیوسته مشتق پذیر باشد: آن‌گاه داریم:

$$\|g(x) - f(x)\|_{\infty} \leq \frac{1}{\lambda} \left[\left\| \frac{\partial^2 g}{\partial x_1^2} \right\|_{\infty} h_1^2 + \left\| \frac{\partial^2 g}{\partial x_2^2} \right\|_{\infty} h_2^2 \right] \leq \epsilon, \quad \begin{cases} \left\| \frac{\partial^2 g}{\partial x_i^2} \right\|_{\infty} = \sup_{x \in U} \left| \frac{\partial^2 g}{\partial x_i^2} \right| \\ h_i = \max_{1 \leq j \leq N_{i-1}} |e_i^{j+1} - e_i^j| \quad (i = 1, 2) \end{cases}$$

با دقت $\epsilon = 0.1$ و فرض $h_1 = h_2 = h$ داریم:

$$h^2 < \frac{\lambda \epsilon}{\left\| \frac{\partial^2 g}{\partial x_1^2} \right\|_{\infty} + \left\| \frac{\partial^2 g}{\partial x_2^2} \right\|_{\infty}} \rightarrow h < \sqrt{\frac{\lambda \epsilon}{\left\| \frac{\partial^2 g}{\partial x_1^2} \right\|_{\infty} + \left\| \frac{\partial^2 g}{\partial x_2^2} \right\|_{\infty}}}$$

$$\left\| \frac{\partial^2 g}{\partial x_1^2} \right\| = \left\| \frac{\partial^2 g}{\partial x_2^2} \right\| = \sup_{x \in U} \left| \frac{\partial^2 g}{\partial x_1^2} \right| = \sup_{x \in U} \left| \frac{\partial^2 g}{\partial x_2^2} \right| = \sup_{x \in U} \left| \frac{2}{(3 + x_1 + x_2)^3} \right|$$

$$\rightarrow x_1 = x_2 = -1 \rightarrow \left\| \frac{\partial^2 g}{\partial x_1^2} \right\| = \left\| \frac{\partial^2 g}{\partial x_2^2} \right\| = 2$$

$$\rightarrow \frac{1}{8}(2 \times h + 2 \times h) \leq 0.1 \rightarrow h \leq 0.2 \rightarrow h = 0.2$$

حال با داشتن h می‌توانیم تعداد توابع تعلق را بدست بیاوریم:

$$n = \frac{b - a}{h} = \frac{1 - (-1)}{0.2} = \frac{2}{0.2} = 10$$

$$\rightarrow N_1 = N_2 = n + 1 = 11$$

پس در مجموع ۱۱ مجموعه فازی با توابع تعلق مثلثی بصورت زیر خواهیم داشت:

$$\mu_{A^1}(x) = \mu_{A^1}(x; a_1, b_1, c_1) = \mu_{A^1}(x; -1, -1, -1 + h)$$

$$\mu_{A^j}(x) = \mu_{A^j}(x; a_j, b_j, c_j) = \mu_{A^j}(x; e^{j-1}, e^j, e^{j+1}), \begin{cases} j = 2, \dots, 10 \\ e^j = a + h(j - 1) = -1 + 0.2(j - 1) \end{cases}$$

$$\mu_{A^{11}}(x) = \mu_{A^{11}}(x; a_{11}, b_{11}, c_{11}) = \mu_{A^{11}}(x; 1 - h, 1, 1)$$

پس در مجموع $N_1 \times N_2 = 11 \times 11 = 121$ قاعده اگر-آنگاه فازی خواهیم داشت و در نهایت سیستم فازی

f(x) بصورت زیر محاسبه می‌شود:

$$f(x) = \frac{\sum_{i1=1}^{11} \sum_{i2=1}^{11} g(e_1^{i1}, e_2^{i2}) [\mu_{A_1^{i1}}(x_1) \mu_{A_2^{i2}}(x_2)]}{\sum_{i1=1}^{11} \sum_{i2=1}^{11} [\mu_{A_1^{i1}}(x_1) \mu_{A_2^{i2}}(x_2)]}$$

کد متلب مربوط به محاسبات بالا f(x) و g(مراکز مجموعه‌های فازی):

```
% center average defuzzifier with second order bound
```

```
clc
```

```
clear all
```

```
close all
```

```
tic
```

```
alpha = -1;
```

```
beta = 1;
```

```
x1 = alpha:0.001:beta;
```

```
x2 = alpha:0.001:beta;
```

```
h = 0.2;
```

```
N = 11;
```

```

g_bar = zeros(N*N,1);
e_i1 = zeros(N,1);
e_i2 = zeros(N,1);

[x1,x2] = meshgrid(x1,x2);

num = 0;
den = 0;
k = 0;

for i1=1:N
    for i2=1:N
        e_i1(i1,1) = -1 + h*(i1-1);
        e_i2(i2,1) = -1 + h*(i2-1);
        if i1==1
            mu_A_x1 = trimf(x1, [-1,-1,-1+h]);
        elseif i1==N
            mu_A_x1 = trimf(x1,[1-h, 1, 1]);
        else
            mu_A_x1 = trimf(x1,[-1+h*(i1-2), -1+h*(i1-1), -
1+h*(i1)]);
        end

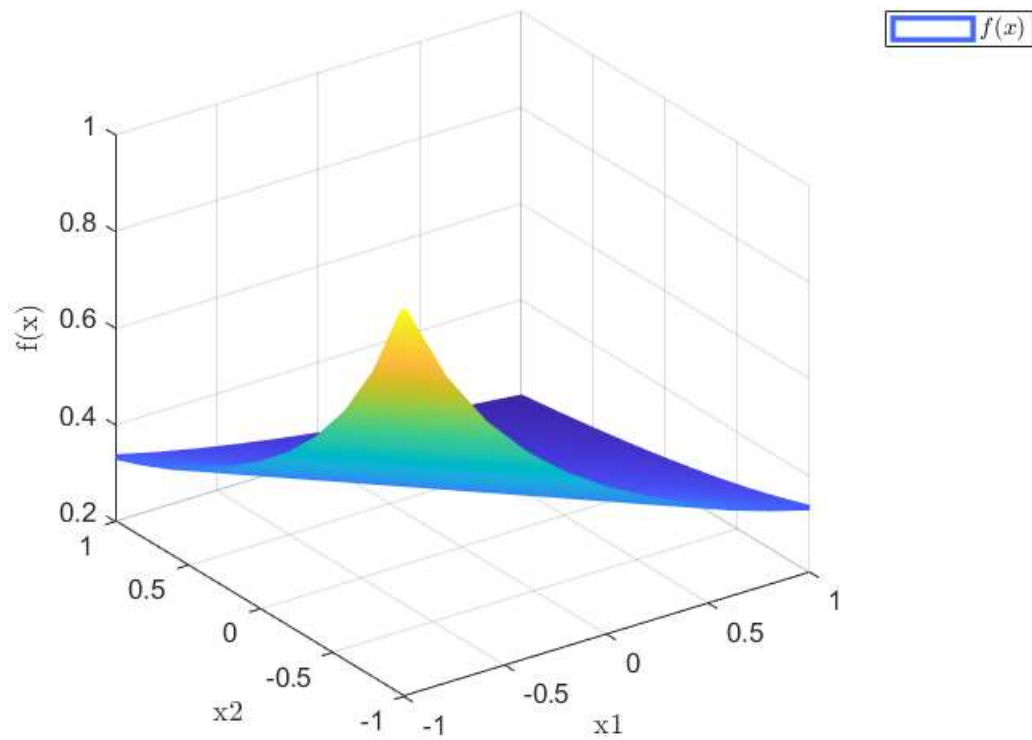
        if i2==1
            mu_A_x2 = trimf(x2, [-1,-1,-1+h]);
        elseif i2==N
            mu_A_x2 = trimf(x2,[1-h, 1, 1]);
        else
            mu_A_x2 = trimf(x2,[-1+h*(i2-2), -1+h*(i2-1), -
1+h*(i2)]);
        end

        g_bar(k+1,1) = 1./(3+e_i1(i1,1)+e_i2(i2,1));
        num = num + g_bar(k+1,1).*mu_A_x1.*mu_A_x2;
        den=den+mu_A_x1.*mu_A_x2;
        k=k+1;
    end
end

f_x = num./den;
g_x = 1./(3+x1+x2);

```

تابع $f(x)$ تقریب زده شده در فضای سه بعدی بصورت زیر است:

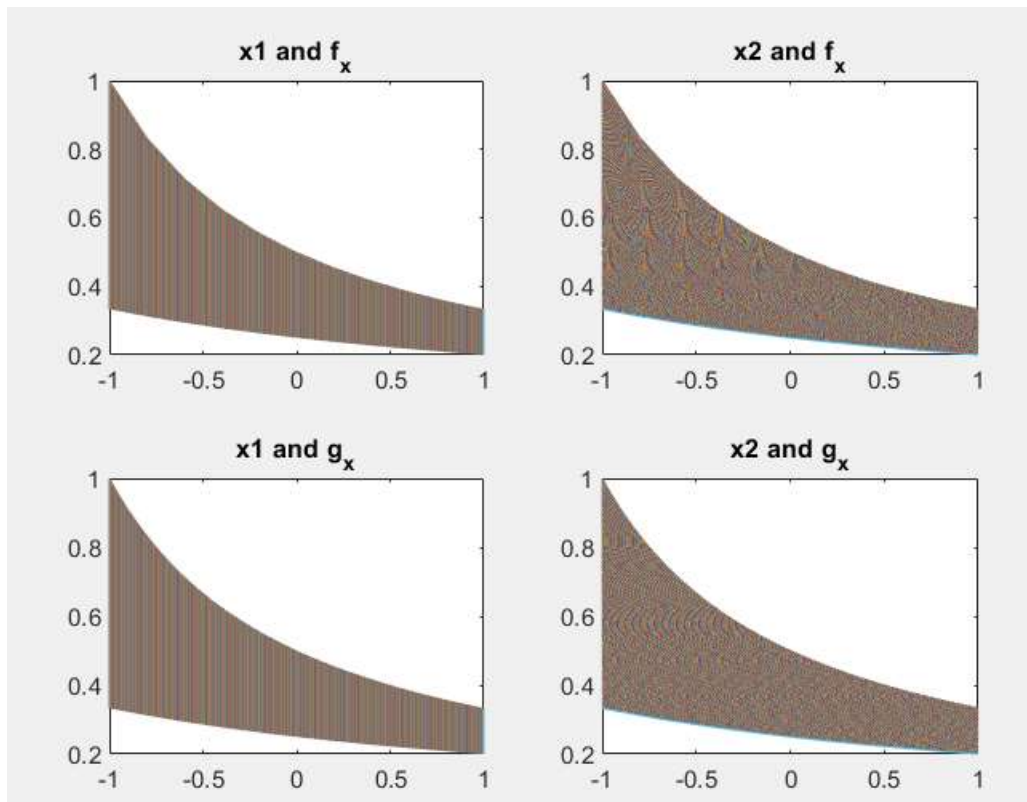
دستور متلب مربوط به این قسمت:

```
figure1 = figure('Color',[1 1 1]);  
mesh(x1,x2,f_x,'Linewidth',2);  
xlabel('x1','Interpreter','latex');  
ylabel('x2','Interpreter','latex');  
zlabel('f(x)','Interpreter','latex');  
legend('$f(x)$','Interpreter','latex')  
grid on
```

بررسی خروجی: این نمودار تابع تقریب زده شده را بر حسب x_1 و x_2 نشان می دهد. این نمودار به طور بصری نشان می دهد که تابع یک قله دارد، که نشان می دهد ممکن است در برش دوبعدی یا ممکن است یک تابع گوسی در زمینه دو متغیر x_1 و x_2 باشد. تابع با افزایش فاصله از قله به هر دو سمت در صفحه ایجاد شده توسط x_1 و x_2 کاهش می یابد.

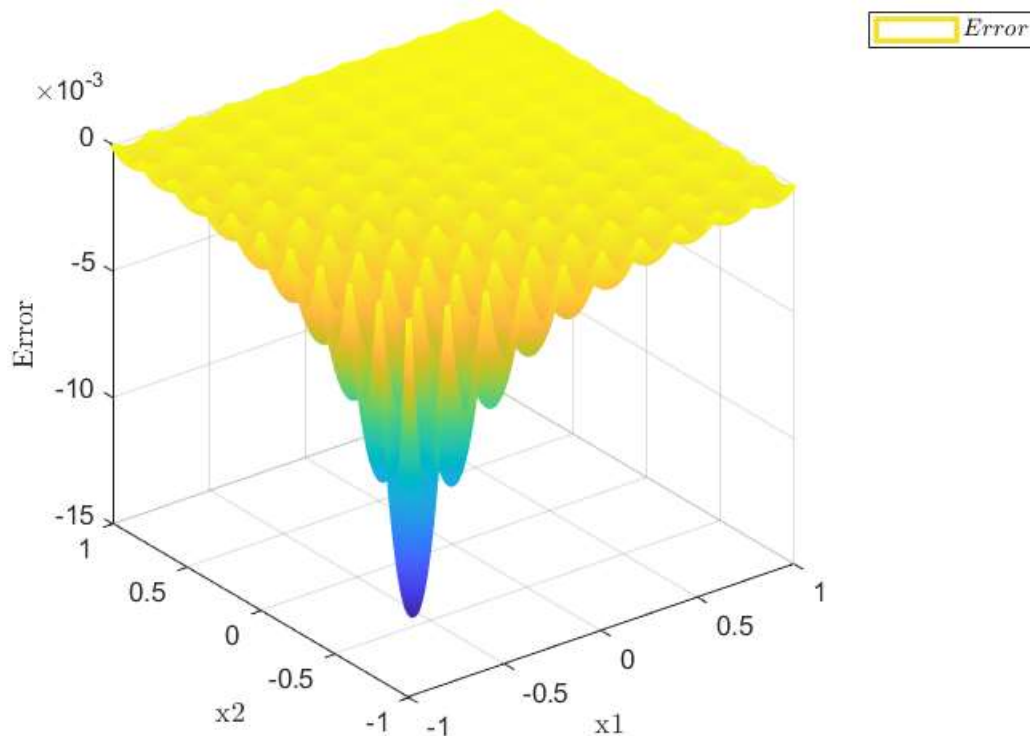
رسم سیستم اصلی $g(x)$ و سیستم تقریب زده شده $f(x)$ در فضای ۲ بعدی بر حسب x_1 و x_2 :

دستور متلب مربوط به این قسمت:

```
figure(2);  
subplot(2,2,1);  
plot(x1,f_x);  
title("x1 and f_x");  
  
subplot(2,2,2);  
plot(x2,f_x);  
title("x2 and f_x");  
  
subplot(2,2,3);  
plot(x1,g_x);  
title("x1 and g_x");  
  
subplot(2,2,4);  
plot(x2,g_x);  
title("x2 and g_x");
```

همچنین میزان خطا بین سیستم اصلی و سیستم تقریب زده شده بدین صورت می باشد:

کد متلب مربوطه:

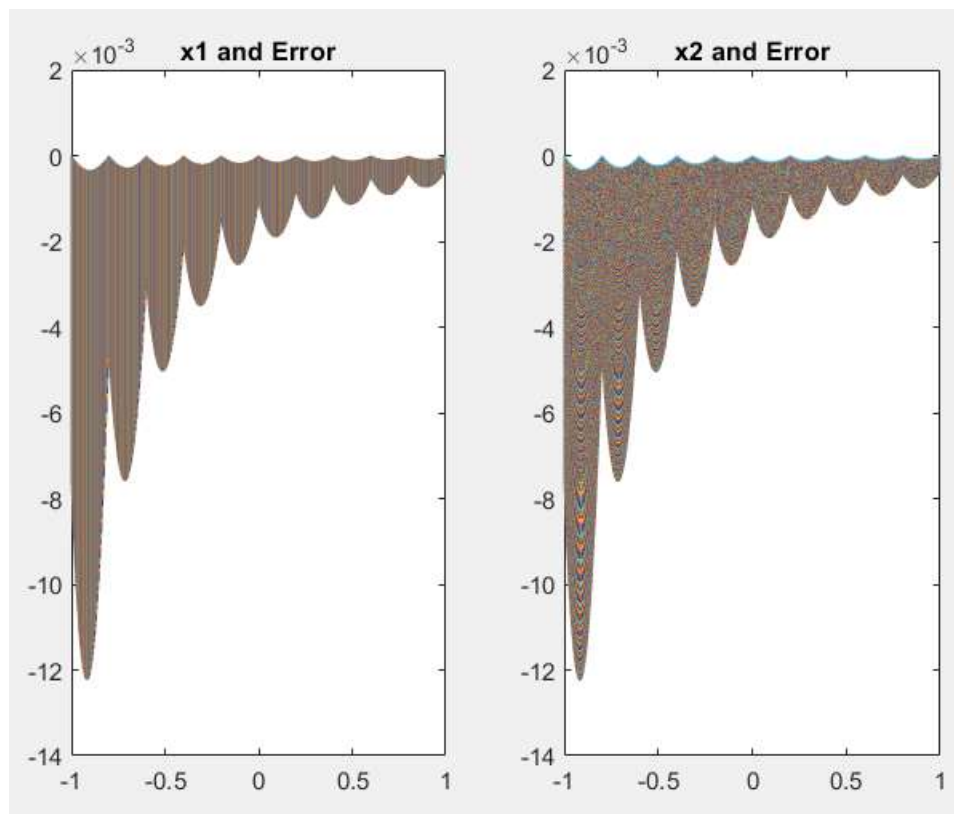
```
figure3 = figure('Color',[1 1 1]);  
E = g_x - f_x;  
mesh(x1,x2,E,'Linewidth',2);  
xlabel('x1','Interpreter','latex');  
ylabel('x2','Interpreter','latex');  
zlabel('Error','Interpreter','latex');  
legend('$Error$','Interpreter','latex')  
grid on
```

تحلیل شکل: سطح نمودار یک شکل مخروطی با قله ای به سمت پایین است. این نشان می دهد که مقدار Error حداقلی در مرکز یا نزدیک مرکز دارد که x_1 و x_2 در آنجا به صفر می رسند. خطا هر چه دورتر از مرکز در هر جهت در صفحه x_1 - x_2 حرکت کنیم، افزایش می یابد.

تحلیل رنگ ها: نمودار از یک گرادینان از رنگ ها استفاده می کند که از آبی در پایین مخروط (حداقل خطا) به قرمز و سپس زرد هستند که نشان می دهد خطا افزایش می یابد. این طرح رنگ ها معمولاً برای تأکید بصری بر تغییرات

مقادیر استفاده می‌شود، با رنگ‌های "سرد" که معمولاً مقادیر پایین را نشان می‌دهند و رنگ‌های "گرم" که مقادیر بالاتر را نشان می‌دهند. طبق جعبه زرد در بالای شکل و سمت راست که با برچسب Error وجود دارد، متوجه می‌شویم که رنگ سطح مقدار خطا که زرد است بالاترین خطا را دارد.

میزان خطا در فضای ۲ بعدی:

کد متلب مربوط به نمودار:

```
figure(4);  
subplot(1,2,1);  
plot(x1,E);  
title("x1 and Error");  
  
subplot(1,2,2);  
plot(x2,E);  
title("x2 and Error");
```

محاسبه مدت زمانی که طول می‌کشد تا برنامه خروجی دهد:

Command Window

Elapsed time is 15.070416 seconds.

fx >>

مقایسه کران مرتبه اول و کران مرتبه دوم:

هر دو تقریب، خروجی‌های مناسبی برای تقریب ما هستند ولی چون اولاً سرعت کران مرتبه دوم بالاتر است و زودتر خروجی را به ما می‌دهد و ثانیاً چون در کران مرتبه دوم از توابع تعلق کمتری استفاده کردیم، پس تقریب با کران مرتبه دوم برای ما مناسب‌تر می‌باشد.

شبیه‌سازی در متلب (همه دستورات متلب مربوط به این قسمت یک جا در اینجا جمع شده است):

```
%% center average defuzzifier with second order bound
```

```
clc
```

```
clear all
```

```
close all
```

```
tic
```

```
alpha = -1;
```

```
beta = 1;
```

```
x1 = alpha:0.001:beta;
```

```
x2 = alpha:0.001:beta;
```

```
h = 0.2;
```

```
N = 11;
```

```
g_bar = zeros(N*N,1);
```

```
e_i1 = zeros(N,1);
```

```
e_i2 = zeros(N,1);
```

```
[x1,x2] = meshgrid(x1,x2);
```

```
num = 0;
```

```
den = 0;
```

```
k = 0;
```

```
for i1=1:N
```

```
    for i2=1:N
```

```
        e_i1(i1,1) = -1 + h*(i1-1);
```

```
        e_i2(i2,1) = -1 + h*(i2-1);
```

```
        if i1==1
```

```
            mu_A_x1 = trimf(x1, [-1,-1,-1+h]);
```

```
        elseif i1==N
```

```

        mu_A_x1 = trimf(x1,[1-h, 1, 1]);
    else
        mu_A_x1 = trimf(x1,[-1+h*(i1-2), -1+h*(i1-1), -
1+h*(i1)]);
    end

    if i2==1
        mu_A_x2 = trimf(x2, [-1,-1,-1+h]);
    elseif i2==N
        mu_A_x2 = trimf(x2,[1-h, 1, 1]);
    else
        mu_A_x2 = trimf(x2,[-1+h*(i2-2), -1+h*(i2-1), -
1+h*(i2)]);
    end

    g_bar(k+1,1) = 1./(3+e_i1(i1,1)+e_i2(i2,1));
    num = num + g_bar(k+1,1).*mu_A_x1.*mu_A_x2;
    den=den+mu_A_x1.*mu_A_x2;
    k=k+1;
end

end

f_x = num./den;
g_x = 1./(3+x1+x2);

figure1 = figure('Color',[1 1 1]);
mesh(x1,x2,f_x,'Linewidth',2);
xlabel('x1','Interpreter','latex');
ylabel('x2','Interpreter','latex');
zlabel('f(x)','Interpreter','latex');
legend('$f(x)$','Interpreter','latex')
grid on

figure(2);
subplot(2,2,1);
plot(x1,f_x);
title("x1 and f_x");

subplot(2,2,2);
plot(x2,f_x);
title("x2 and f_x");

```

```

subplot(2,2,3);
plot(x1,g_x);
title("x1 and g_x");

subplot(2,2,4);
plot(x2,g_x);
title("x2 and g_x");

figure3 = figure('Color',[1 1 1]);
E = g_x - f_x;
mesh(x1,x2,E,'Linewidth',2);
xlabel('x1','Interpreter','latex');
ylabel('x2','Interpreter','latex');
zlabel('Error','Interpreter','latex');
legend('$Error$', 'Interpreter','latex')
grid on

figure(4);
subplot(1,2,1);
plot(x1,E);
title("x1 and Error");

subplot(1,2,2);
plot(x2,E);
title("x2 and Error");

toc

```

بخش سوم: کران مرتبه اول با غیرفازی ساز ماکسیمم

گام اول و دوم طراحی مشابه قسمت‌های قبل می‌باشد که از تکرار آن صرف نظر می‌کنیم و سراغ گام سوم می‌رویم (مشابه حل مرجع):

تمام سوم: سیستم فازی $f(x)$ را از $N_1 \times N_2$ قاعده (۱۱-۲) و با استفاده از موتور استنتاج ضرب فازی ساز منفرد و غیر فازی ساز ماکزیمم (مطابق لم ۹-۴ مرجع [۱۱]) تشکیل دهید.

$$f(x) = \bar{y}^{i_1 i_2} = g(e_1^{i_1}, e_2^{i_2}) = \frac{1}{3 + e_1^{i_1} + e_2^{i_2}} \quad (11-62)$$

که در آن $i_1 i_2$ به گونه ای است که

$$\mu_{A_1^{i_1}}(x_1) \mu_{A_2^{i_2}}(x_2) \geq \mu_{A_1^{i_1}}(x_1) \mu_{A_2^{i_2}}(x_2) \quad (11-63)$$

که $i_1 = 1, 2, \dots, N_1$ و $i_2 = 1, 2, \dots, N_2$ می باشد. حال دقت تقریب سیستم فازی را به وسیله قضیه زیر تعیین می کنیم (کران مرتبه اول):

قضیه: فرض کنید $f(x)$ سیستم فازی مطابق رابطه (۱۱-۶۲) و $g(x)$ بر روی $U = [\alpha_1, \beta_1] \times [\alpha_2, \beta_2]$ بطور پیوسته مشتق پذیر باشد؛ آنگاه

$$\|g(x) - f(x)\|_{\infty} \leq \left\| \frac{\partial g}{\partial x_1} \right\|_{\infty} h_1 + \left\| \frac{\partial g}{\partial x_2} \right\|_{\infty} h_2 \quad (11-64)$$

که در آن نرم بی نهایت $\left\| \frac{\partial g}{\partial x_i} \right\|_{\infty}$ بدین ترتیب تعریف می گردد: $\left\| \frac{\partial g}{\partial x_i} \right\|_{\infty} = \sup_{x \in U} \left| \frac{\partial g}{\partial x_i} \right|$ و $\left\| \frac{\partial g}{\partial x_i} \right\|_{\infty} = \left\| \frac{\partial g}{\partial x_i} \right\|_{\infty} = 1, 1, 1$ به تمرین $i = 1, 2$. با توجه به تمرین $h_i = \max_{1 \leq j \leq N_{i-1}} |e_i^{j+1} - e_i^j|$ بدست آمده است و هم چنین پارامتر $h_1 = h_2 = h = 0.04$ انتخاب گردید. در نتیجه مشابه تمرین ۱۱-۱، ۵۱ مجموعه فازی A^m ($m = 1, 2, \dots, 51$) بر روی $[-1, 1]$ با توابع تعلق مثلثی روابط (۱۱-۱۴) تا (۱۱-۱۶) تعریف می کنیم که در آن $j = 2, \dots, 50$ و $e^j = \alpha + h[j - 1] = -1 + 0.04(j - 1)$ می باشد. در ادامه سیستم فازی $f(x)$ را با $N_1 \times N_2 = 51 \times 51 = 2601$ قاعده اگر - آنگاه فازی به صورت رابطه (۱۱-۲) می سازیم.

فرض کنید که $U^{i_1 i_2} = [e_1^{i_1}, e_1^{i_1+1}] \times [e_2^{i_2}, e_2^{i_2+1}]$ که در آن $i_2 = 1, 2, \dots, N_2 - 1, i_1 = 1, 2, \dots, N_1 - 1$ از آنجا که

$$[\alpha_1, \beta_1] = [e_1^1, e_1^2] \cup [e_1^2, e_1^3] \cup \dots \cup [e_1^{N_1-1}, e_1^{N_1}] \quad (11-65)$$

بنابراین U را بصورت زیر تقسیم بندی می کنیم:

$$U = [\alpha_1, \beta_1] \times [\alpha_2, \beta_2] = \bigcup_{i_1=1}^{N_1-1} \bigcup_{i_2=1}^{N_2-1} U^{i_1 i_2} \quad (11-66)$$

پس برای هر $x \in U$ یک $U^{i_1 i_2}$ وجود دارد به نحوی که $x \in U^{i_1 i_2}$ باشد. حال فرض کنید که

$$x_1 \in [e_1^{i_1}, e_1^{i_1+1}], x_2 \in [e_2^{i_2}, e_2^{i_2+1}] \quad (11-67)$$

حال $U^{i_1 i_2}$ را به چهار زیر بخش کوچکتر بدین شکل تقسیم‌بندی می‌کنیم:

$$U^{i_1 i_2} = U_{00}^{i_1 i_2} \cup U_{01}^{i_1 i_2} \cup U_{10}^{i_1 i_2} \cup U_{11}^{i_1 i_2}$$

(۱۱-۶۸)

به در آن

(۱۱-۶۹)

(۱۱-۷۰)

(۱۱-۷۱)

(۱۱-۷۲)

$$U_{00}^{i_1 i_2} = \left[e_1^{i_1}, \frac{1}{2}(e_1^{i_1} + e_1^{i_1+1}) \right] \times \left[e_2^{i_2}, \frac{1}{2}(e_2^{i_2} + e_2^{i_2+1}) \right]$$

$$U_{01}^{i_1 i_2} = \left[e_1^{i_1}, \frac{1}{2}(e_1^{i_1} + e_1^{i_1+1}) \right] \times \left[\frac{1}{2}(e_2^{i_2} + e_2^{i_2+1}), e_2^{i_2+1} \right]$$

$$U_{10}^{i_1 i_2} = \left[\frac{1}{2}(e_1^{i_1} + e_1^{i_1+1}), e_1^{i_1+1} \right] \times \left[e_2^{i_2}, \frac{1}{2}(e_2^{i_2} + e_2^{i_2+1}) \right]$$

$$U_{11}^{i_1 i_2} = \left[\frac{1}{2}(e_1^{i_1} + e_1^{i_1+1}), e_1^{i_1+1} \right] \times \left[\frac{1}{2}(e_2^{i_2} + e_2^{i_2+1}), e_2^{i_2+1} \right]$$

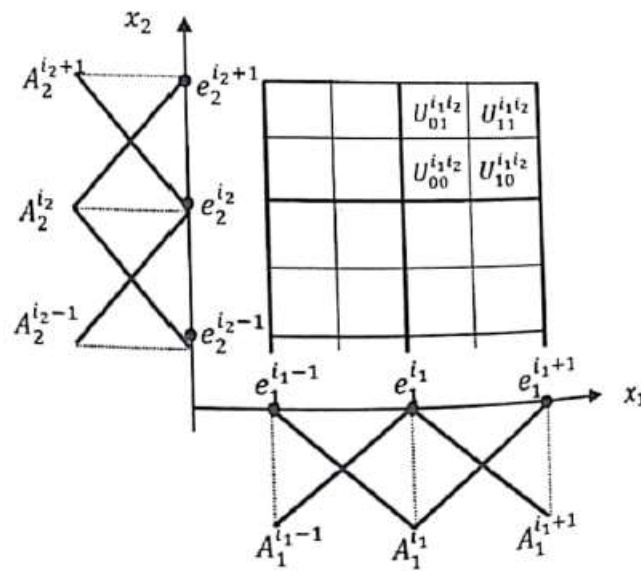
برای درک بهتر این موضوع به شکل (۱۱-۷) توجه کنید. بنابراین برای هر $x \in U$ $p, q \Rightarrow U_{pq}^{i_1 i_2}$ وجود دارد به نحوی که $x \in U_{pq}^{i_1 i_2}$ اگر x داخل $U_{pq}^{i_1 i_2}$ باشد آنگاه با کمک شکل (۱۱-۷) مشاهده می‌شود که $\mu_{A_1^{i_1+p}}(x_1) > 0.5$ و $\mu_{A_2^{i_2+q}}(x_2) > 0.5$ و تمامی توابع تعلق دیگر کوچکتر از ۰.۵ خواهند بود. بنابراین از روابط (۱۱-۶۲) و (۱۱-۶۳) خواهیم داشت:

$$f(x) = g(e_1^{i_1+p}, e_2^{i_2+q}) = \frac{1}{3 + e_1^{i_1+p} + e_2^{i_2+q}}$$

(۱۱-۷۳)

که از طریق دو گام زیر محاسبه می‌شود:

گام اول) برای هر $x \in U$ داده شده، p, q و i_1 و i_2 را به نحوی تعیین کنید که $x \in U_{pq}^{i_1 i_2}$ گام دوم) $f(x)$ برابر است با $g(e_1^{i_1+p}, e_2^{i_2+q})$

شکل (۱۱-۷) تقسیم‌بندی $U^{i_1 i_2}$ به چهار زیر مجموعه

دستورات متلب مربوطه:

% maximum defuzzifier with first order bound

```
clc;
clear;
```



```

close all;

tic

alfa=-1;
beta=1;
h=0.05;
N=41;

x1=alfa:0.01:beta;
x2=x1;
[~,n1]=size(x1);
[~,n2]=size(x2);

e1=beta*ones(1,N+1);
e2=beta*ones(1,N+1);

for j=1:N;
    e1(j)=alfa+h*(j-1);
    e2(j)=alfa+h*(j-1);
end

f_x=zeros(n1,n2);

for k1=1:n1
    for k2=1:n2

i1=min(find(e1<=x1(1,k1),1,'last'),find(e1>=x1(1,k1),1));

i2=min(find(e2<=x2(1,k2),1,'last'),find(e2>=x2(1,k2),1));
        if x1(1,k1)>=e1(1,i1) &&
x1(1,k1)<=.5*(e1(1,i1)+e1(1,1+i1)) && x2(1,k2)>=e2(1,i2)
&& x2(1,k2)<=0.5*(e2(1,i2)+e2(1,1+i2))
            p=0;
            q=0;
        elseif x1(1,k1)>=e1(1,i1) &&
x1(1,k1)<=.5*(e1(1,i1)+e1(1,1+i1)) &&
x2(1,k2)>=0.5*(e2(1,i2)+e2(1,1+i2)) && x2(1,k2)<=e2(1,1+i2)
            p=0;
            q=1;
        elseif x1(1,k1)>=.5*(e1(1,i1)+e1(1,1+i1)) &&
x1(1,k1)<=e1(1,1+i1) && x2(1,k2)>=e2(1,i2) &&
x2(1,k2)<=0.5*(e2(1,i2)+e2(1,1+i2))
            P=1;
    end
end

```

```

        q=0;
        elseif x1(1,k1)>=.5*(e1(1,i1)+e1(1,1+i1)) &&
x1(1,k1)<=e1(1,1+i1) && x2(1,k2)>=0.5*(e2(1,i2)+e2(1,1+i2))
&& x2(1,k2)<=e2(1,1+i2)
            p=1;
            q=1;
        end
        f_x(k1,k2)=1/(3+e1(1,i1+p)+e2(1,i2+q));

    end
end
[x1,x2]=meshgrid(x1,x2);

g_x = 1./(3+x1+x2);

figure1 = figure('Color',[1 1 1]);
mesh(x1,x2,f_x,'Linewidth',2);
xlabel('x1','Interpreter','latex');
ylabel('x2','Interpreter','latex');
zlabel('f(x)','Interpreter','latex');
legend('$f(x)$','Interpreter','latex')
grid on

figure(2);
subplot(2,2,1);
plot(x1,f_x);
title("x1 and f_x");

subplot(2,2,2);
plot(x2,f_x);
title("x2 and f_x");

subplot(2,2,3);
plot(x1,g_x);
title("x1 and g_x");

subplot(2,2,4);
plot(x2,g_x);
title("x2 and g_x");

figure3 = figure('Color',[1 1 1]);
E = g_x - f_x;
mesh(x1,x2,E,'Linewidth',2);

```

```

xlabel('x1','Interpreter','latex');
ylabel('x2','Interpreter','latex');
zlabel('$Error$','Interpreter','latex');
legend('$Error$','Interpreter','latex')
grid on

```

```

figure(4);
subplot(1,2,1);
plot(x1,E);
title("x1 and Error");

```

```

subplot(1,2,2);
plot(x2,E);
title("x2 and Error");

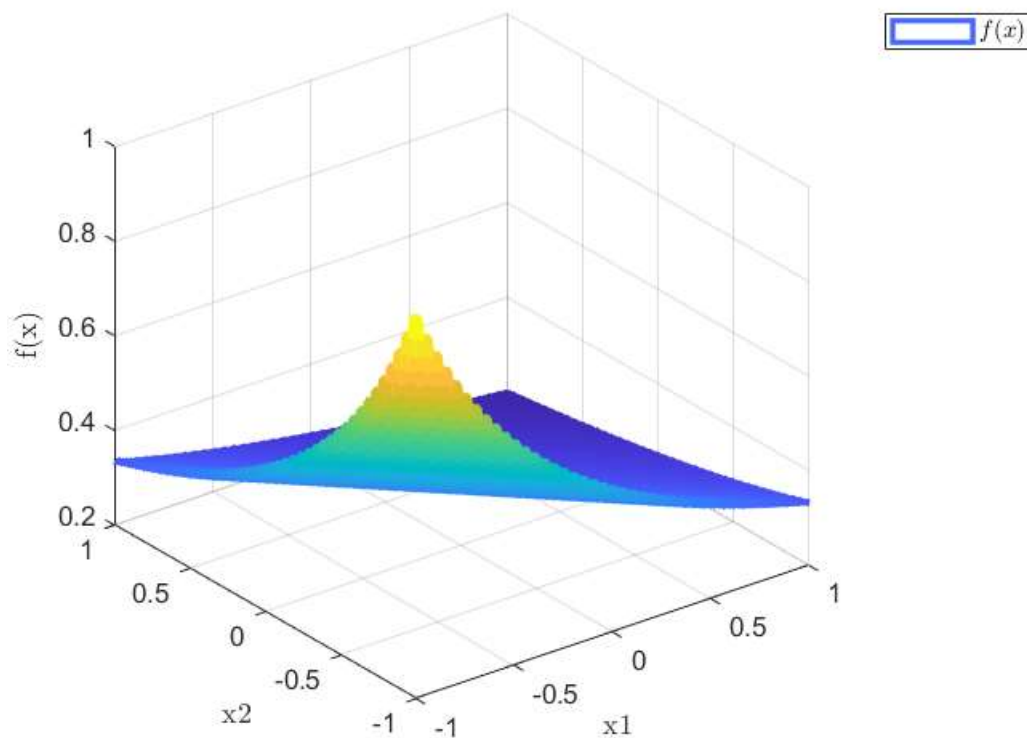
```

```

toc

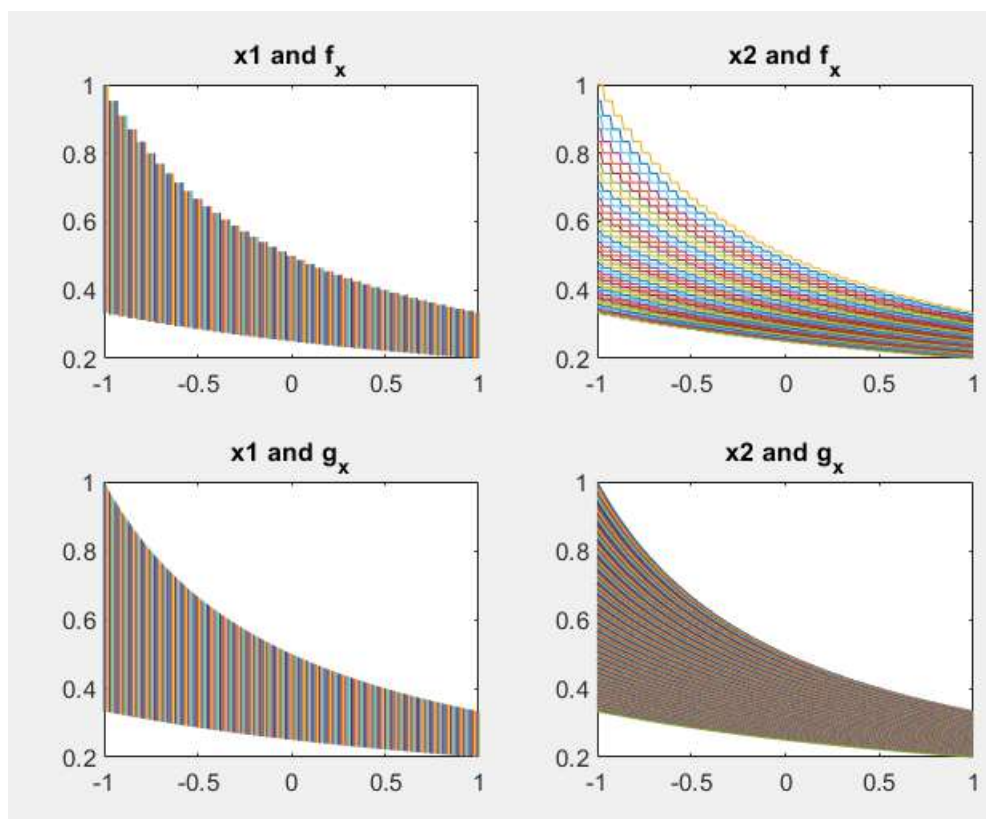
```

تابع $f(x)$ تقریب زده شده در فضای سه بعدی بصورت زیر است:

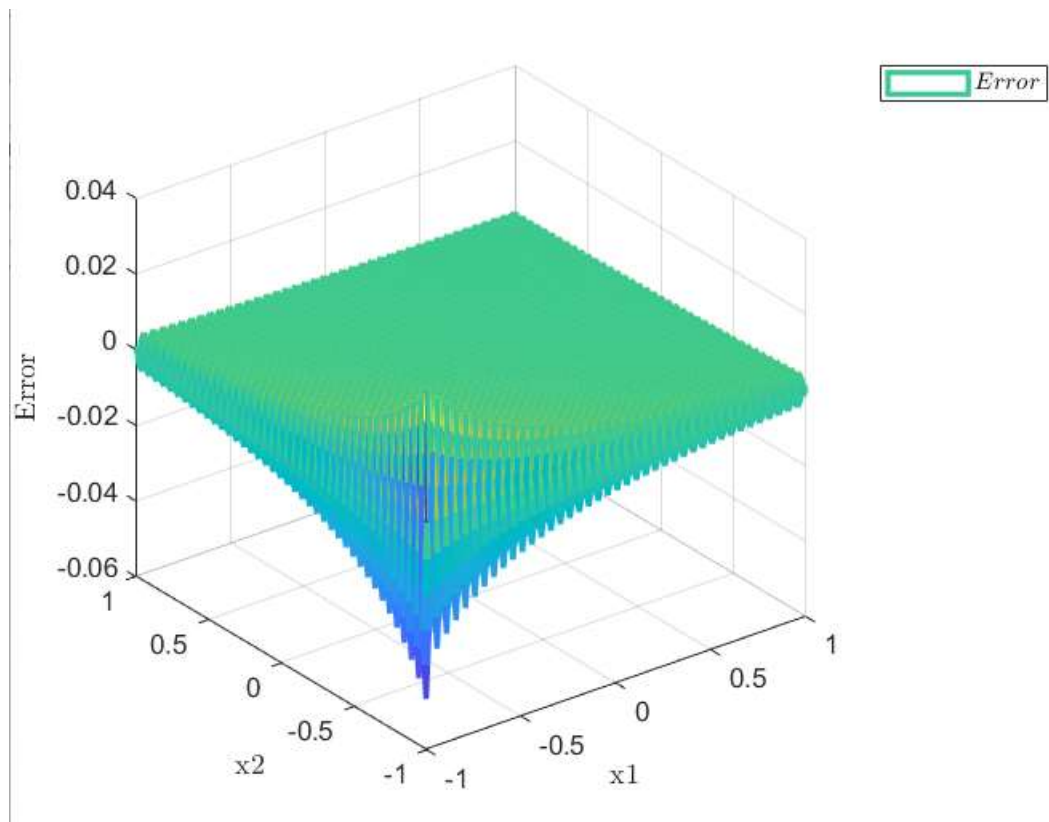

بررسی خروجی: این نمودار تابع تقریب زده شده را بر حسب x_1 و x_2 نشان می‌دهد. این نمودار به طور بصری نشان می‌دهد که تابع یک قله دارد، که نشان می‌دهد ممکن است در برش دوبعدی یا ممکن است یک تابع گوسی در زمینه دو متغیر x_1 و x_2 باشد. تابع با افزایش فاصله از قله به هر دو سمت در صفحه ایجاد شده توسط x_1 و x_2 کاهش می‌یابد.

رسم سیستم اصلی $g(x)$ و سیستم تقریب زده شده $f(x)$ در فضای ۲ بعدی بر حسب x_1 و x_2 :

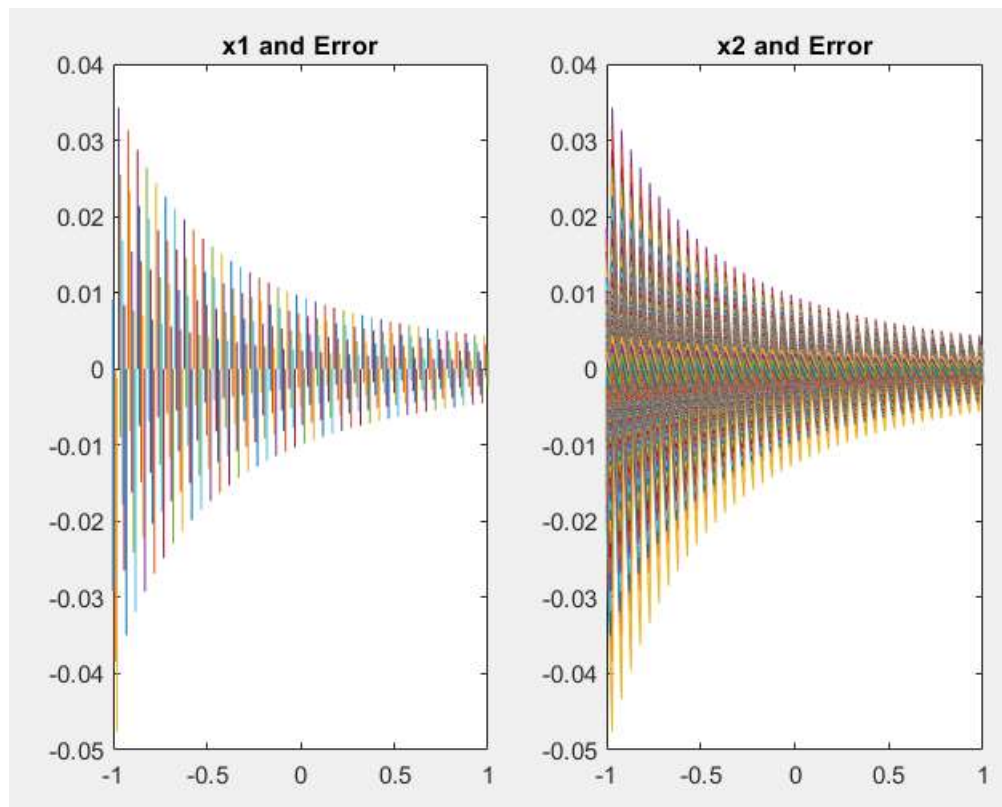

همچنین میزان خطا بین سیستم اصلی و سیستم تقریب زده شده بدین صورت می‌باشد:

تحلیل شکل: سطح نمودار یک شکل مخروطی با قله‌ای به سمت پایین است. این نشان می‌دهد که مقدار حداقلی در مرکز یا نزدیک مرکز دارد که x_1 و x_2 در آنجا به صفر می‌رسند. خطا هر چه دورتر از مرکز در هر جهت در صفحه x_1 - x_2 حرکت کنیم، افزایش می‌یابد.

میزان خطا در فضای ۲ بعدی:

محاسبه مدت زمانی که طول می کشد تا برنامه خروجی دهد:

```
Command Window
Elapsed time is 1.046183 seconds.
fx >>
```

بخش چهارم: کران مرتبه دوم با غیرفازی ساز ماکسیمم

این قسمت مشابه قسمت قبل است با این تفاوت که مقادیر $h=0.2$ و $N=11$ می باشد:

```
%% maximum defuzzifier with second order bound
```

```
clc;
clear;
close all;
tic
alfa=-1;
beta=1;
h=0.2;
N=11;
```

```

x1=alfa:0.01:beta;
x2=x1;
[~,n1]=size(x1);
[~,n2]=size(x2);

e1=beta*ones(1,N+1);
e2=beta*ones(1,N+1);

for j=1:N;
    e1(j)=alfa+h*(j-1);
    e2(j)=alfa+h*(j-1);
end

f_x=zeros(n1,n2);

for k1=1:n1
    for k2=1:n2

i1=min(find(e1<=x1(1,k1),1,'last'),find(e1>=x1(1,k1),1));

i2=min(find(e2<=x2(1,k2),1,'last'),find(e2>=x2(1,k2),1));
        if x1(1,k1)>=e1(1,i1) &&
x1(1,k1)<=0.5*(e1(1,i1)+e1(1,1+i1)) && x2(1,k2)>=e2(1,i2)
&& x2(1,k2)<=0.5*(e2(1,i2)+e2(1,1+i2))
            p=0;
            q=0;
        elseif x1(1,k1)>=e1(1,i1) &&
x1(1,k1)<=0.5*(e1(1,i1)+e1(1,1+i1)) &&
x2(1,k2)>=0.5*(e2(1,i2)+e2(1,1+i2)) && x2(1,k2)<=e2(1,1+i2)
            p=0;
            q=1;
        elseif x1(1,k1)>=0.5*(e1(1,i1)+e1(1,1+i1)) &&
x1(1,k1)<=e1(1,1+i1) && x2(1,k2)>=e2(1,i2) &&
x2(1,k2)<=0.5*(e2(1,i2)+e2(1,1+i2))
            p=1;
            q=0;
        elseif x1(1,k1)>=0.5*(e1(1,i1)+e1(1,1+i1)) &&
x1(1,k1)<=e1(1,1+i1) && x2(1,k2)>=0.5*(e2(1,i2)+e2(1,1+i2))
&& x2(1,k2)<=e2(1,1+i2)
            p=1;
            q=1;
        end
        f_x(k1,k2)=1/(3+e1(1,i1+p)+e2(1,i2+q));
    end
end

```

```

        end
    end

    g_x = 1./(3+x1+x2);

    figure1 = figure('Color',[1 1 1]);
    mesh(x1,x2,f_x,'Linewidth',2);
    xlabel('x1','Interpreter','latex');
    ylabel('x2','Interpreter','latex');
    zlabel('f(x)','Interpreter','latex');
    legend('$f(x)$','Interpreter','latex')
    grid on

    figure(2);
    subplot(2,2,1);
    plot(x1,f_x);
    title("x1 and f_x");

    subplot(2,2,2);
    plot(x2,f_x);
    title("x2 and f_x");

    subplot(2,2,3);
    plot(x1,g_x);
    title("x1 and g_x");

    subplot(2,2,4);
    plot(x2,g_x);
    title("x2 and g_x");

    figure3 = figure('Color',[1 1 1]);
    E = g_x - f_x;
    mesh(x1,x2,E,'Linewidth',2);
    xlabel('x1','Interpreter','latex');
    ylabel('x2','Interpreter','latex');
    zlabel('Error','Interpreter','latex');
    legend('$Error$','Interpreter','latex')
    grid on

    figure(4);
    subplot(1,2,1);
    plot(x1,E);
    title("x1 and Error");

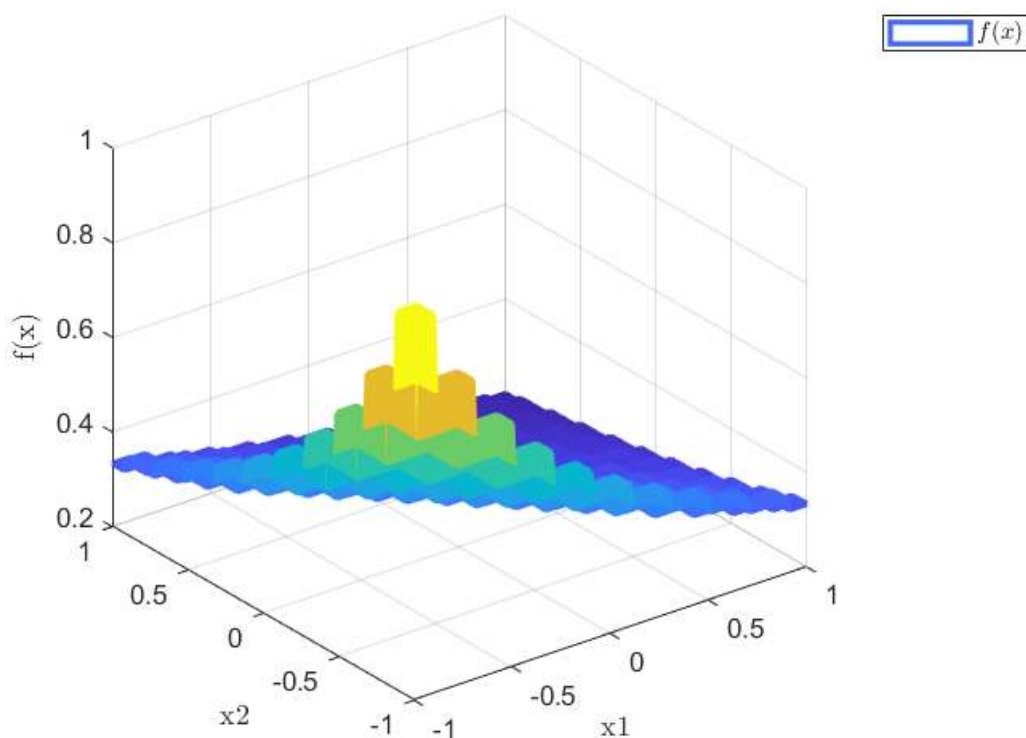
```



```
subplot(1,2,2);
plot(x2,E);
title("x2 and Error");
```

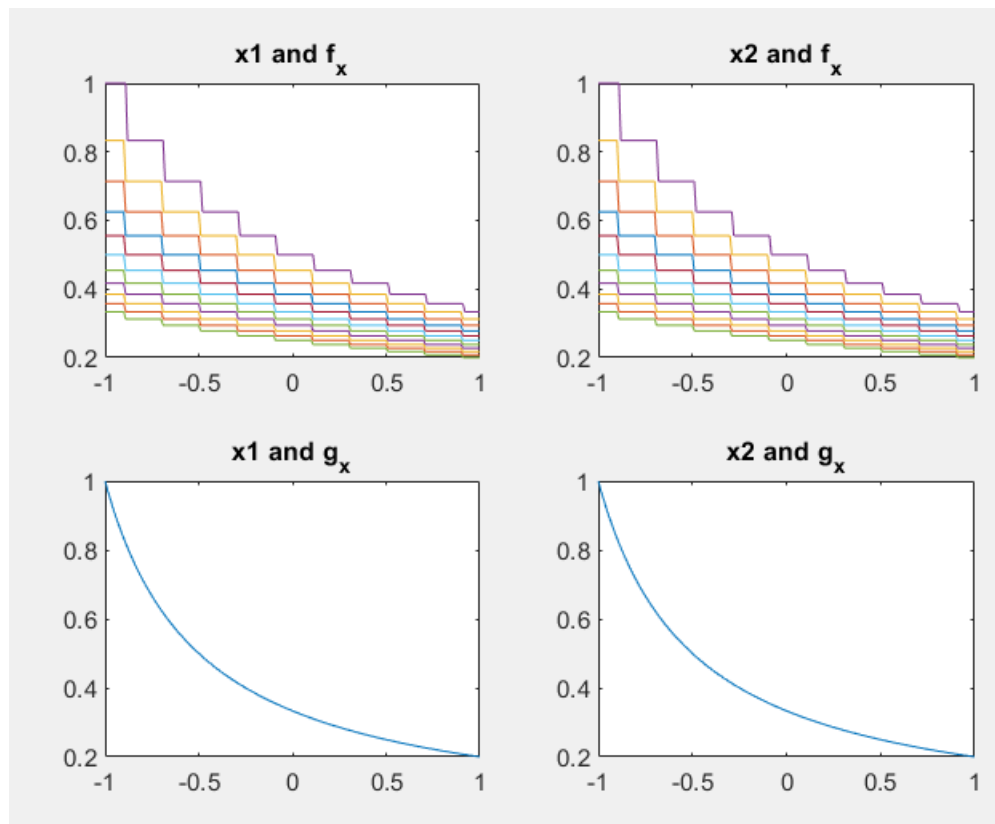
toc

تابع $f(x)$ تقریب زده شده در فضای سه بعدی بصورت زیر است:

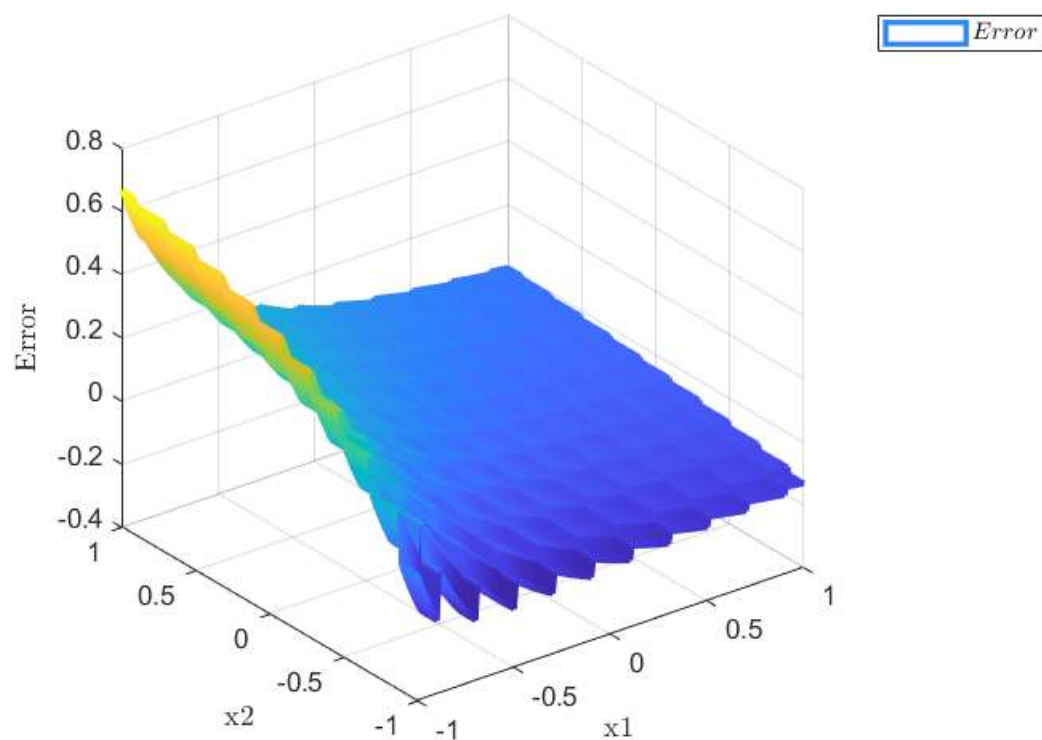

بررسی خروجی: این نمودار تابع تقریب زده شده را بر حسب x_1 و x_2 نشان می دهد. این نمودار به طور بصری نشان می دهد که تابع یک قله دارد، که نشان می دهد ممکن است در برش دوبعدی یا ممکن است یک تابع گوسی در زمینه دو متغیر x_1 و x_2 باشد. تابع با افزایش فاصله از قله به هر دو سمت در صفحه ایجاد شده توسط x_1 و x_2 کاهش می یابد.

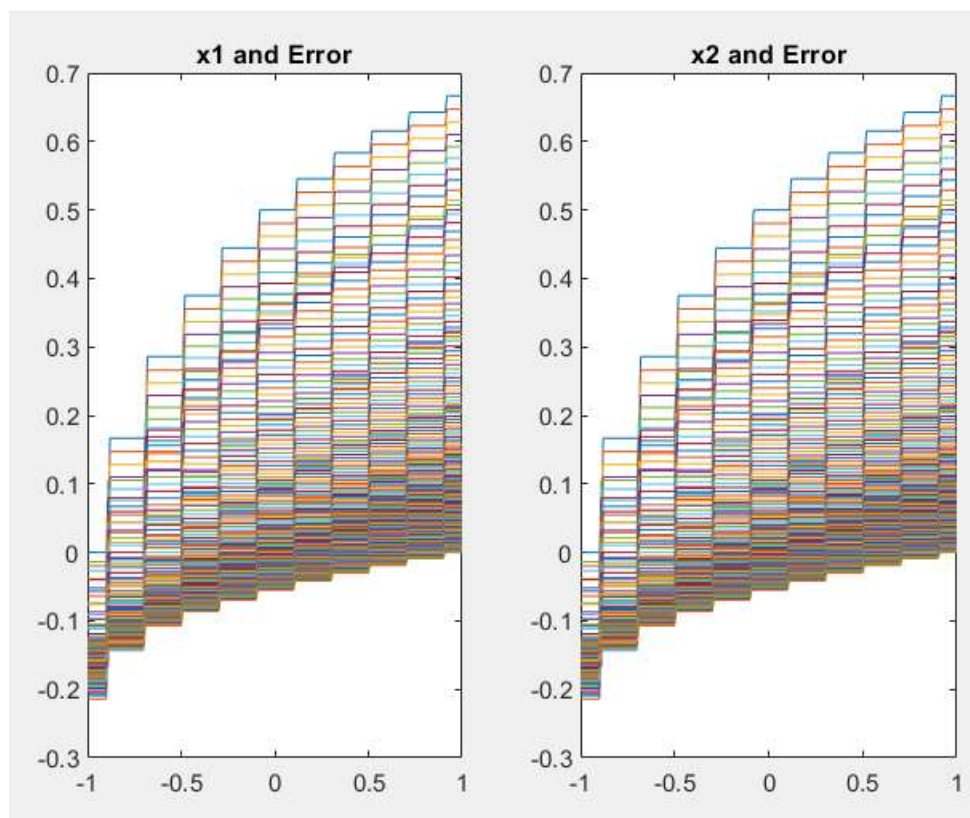
رسم سیستم اصلی $g(x)$ و سیستم تقریب زده شده $f(x)$ در فضای ۲ بعدی بر حسب x_1 و x_2 :

همچنین میزان خطا بین سیستم اصلی و سیستم تقریب زده شده بدین صورت می باشد:

تحلیل شکل: سطح نمودار یک شکل مخروطی با قله‌ای به سمت پایین است. این نشان می‌دهد که مقدار حداقلی در مرکز یا نزدیک مرکز دارد که x_1 و x_2 در آنجا به صفر می‌رسند. خطا هر چه دورتر از مرکز در هر جهت در صفحه x_1 - x_2 حرکت کنیم، افزایش می‌یابد. میزان خطا در فضای ۲ بعدی:

محاسبه مدت زمانی که طول می کشد تا برنامه خروجی دهد:

```
Command Window
Elapsed time is 0.766586 seconds.
fx >>
```

مقایسه کران مرتبه اول و کران مرتبه دوم:

هر دو تقریب، خروجی های مناسبی برای تقریب ما هستند ولی چون اولاً سرعت کران مرتبه دوم بالاتر است و زودتر خروجی را به ما می دهد و ثانیاً چون در کران مرتبه دوم از توابع تعلق کمتری استفاده کردیم، پس تقریب با کران مرتبه دوم برای ما مناسب تر می باشد.

مقایسه کران های مرتبه دوم غیرفازی ساز میانگین و ماکسیمم:

چون غیرفازی ساز ماکسیمم سریع تر می باشد پس ما این سیستم را انتخاب می کنیم.

سوال ۲

یک برنامه کامپیوتری برای پیاده سازی روش جدول جستجو بنویسید. برای کامل و همه منظوره بودن برنامه، می توانید روش پُرکردن خانه های خالی جدول جستجو را هم در آن در نظر بگیرید. برنامه خود را برای مسأله پیش گویی سری زمانی Mackey-Glass که در بخش ۳.۱۲ مرجع [۲] آورده شده را به کار گرفته و اجرا کنید. نتایج را به شکلی مناسب نشان دهید.

روند حل سوال و نوشتن کدها در متلب بدین صورت می باشد:

۱. تنظیم پارامترها:

- کاربر دعوت می شود تا تعداد ورودی ها، تعداد توابع عضویت، نوع توابع عضویت (که برای این سوال ۳ نوع تابع توزیع مثلثی، گوسی و دوزنقه ای در نظر گرفته شده که یکی را باید انتخاب کنیم)، حد پایین و حد بالا و نسبت آموزش را وارد کند.

- سپس اسکریپت ابعاد ورودی را بررسی کرده و آن ها را در صورت لزوم تنظیم می کند.

۲. نمونه برداری داده:

- اسکریپت مجموعه ای از نمونه های تصادفی ایجاد کرده و سپس نمونه برداری ثانویه را برای ایجاد مجموعه ای از نمونه ها انجام می دهد.

- سپس جفت های داده برای آموزش ایجاد می کند.

۳. پایگاه قوانین:

- اسکریپت از یک تابع به نام RuleFinder برای یافتن قوانین بر اساس داده های آموزش و پارامترهای توابع عضویت استفاده می کند.

- سپس برای یافتن قوانین تضادی بررسی می کند و یک پایگاه قوانین نهایی ایجاد می کند.

۴. سیستم فازی:

- اسکریپت با استفاده از جعبه ابزار منطق فازی در MATLAB یک سیستم فازی تعریف می کند.

- این سیستم ورودی و خروجی را تعریف می کند، توابع عضویت را برای هر متغیر تعریف می کند و پایگاه قوانین را به سیستم فازی اضافه می کند.

توضیحات توابع:

توابع RuleFinder و MFDetector به نظر می‌رسد که برای یافتن قوانین فازی و تعیین مقادیر عضویت در توابع عضویت استفاده می‌شوند. همچنین تابع ConflictChecking برای یافتن قوانین تضادی و حذف آن‌ها به کار می‌رود.

نتیجه‌گیری:

- اسکرپت از سیستم فازی برای پیش‌بینی بر اساس نمونه‌های ورودی استفاده می‌کند.

- این اسکرپت خطا را محاسبه می‌کند و مقادیر واقعی را در مقابل مقادیر پیش‌بینی شده نمایش می‌دهد.

دستورات متلب:

```
%% TABLE LOOK UP TRAINING ALGORITHM.
clc
clear all
close all
%% 1st Part: Parameter Setting.
%% Parameters Initiating.

disp(' Parameters Initiating...');
InpuNumb = 6;%input(' How many input do you want? Inputs
=');% Input Numbers.
disp(' ');

disp(' How many membership functions do you want?');
MemFuNu = [18];%input(' Please Enter a vector. MFN =');
% Membership Function Numbers.
e1 = numel(MemFuNu); % Number of Matrix
Elements.
disp(' ');

disp(' Which membership functions type do you want?');
disp(' Triangular = 1 , Trapezoidal = 2 , Gaussian = 3');
MemFTy = [3];%input(' Please Enter a vector. MF =');
% Membership Function Types.
e4 = numel(MemFTy); % Number of Matrix
Elements.
disp(' ');

disp(' Enter the Lower Bound. ');
LowBnd = [0.25];%input(' Please Enter a vector. Low Bnd
='); % Lower Bound.
```

```

e2 = numel(LowBnd); % Number of Matrix
Elements.
disp(' ');

disp(' Enter the Upper Bound. ');
% Upper Bound.
UpBnd = [1.6]; %input(' Please Enter a vector. Upper Bnd
=');
e3 = numel(UpBnd); % Number of Matrix
Elements.

q1 = e1~=InpuNumb;
q2 = e2~=InpuNumb;
q3 = e3~=InpuNumb;
q4 = e4~=InpuNumb;
Training_Ratio = 0.5;

%% Fixing Parameters dimentions.

switch q1
    case 1 % Fixing Membership
Function dimentions.
        if e1==1
            MemFuNu = repmat(MemFuNu,1,InpuNumb+1);
        else
            disp(' Invalid Membership Function Number!');
            disp(' Please Start again. ');
        end
    end

switch q2 % Fixing Lower Bound
    case 1
        dimentions.
            if e2==1
                LowBnd = repmat(LowBnd,1,InpuNumb+1);
            else
                disp(' Invalid Lower Boundary!');
                disp(' Please Start again. ');
            end
        end
    end

switch q3

```

[illegible]


```
for v=1:w1  
    Training_Datas(v,:) = SAMPLES(v:v+InpuNumb); %  
Creating data paires.  
end  
  
disp(' Data sampling check!');  
disp('*-.*-.*-.*-.*-.*-.*-.*-.*-.*-.*-.*-.*-.*-.*-.*-.*-'  
*-.*-.*-.*-.*-.*-.*-.*-.*-.*-.*-.*-.*-.*-.*-.*-.*'')  
disp(' ');  
%% 3rd Part: Rule Base.  
%% Finding Rules.  
  
% Implementing  
a function to find rules.  
  
[Rules , RulesMVlu] =  
RuleFinder(Training_Datas,MemoFuNu,LowBnd,UpBnd,MemoFTy);  
PRB = Rules(:, :); % Primary Rule  
Base.  
disp(' The Rule Base is READY!');  
disp(' Here is the detailes: ');  
Rules_Number_all = numel(PRB(:,1)); % Calculating  
Number of Rules.  
disp(' Number of All Rules:');  
disp(Rules_Number_all);  
  
% Implimenting  
a function to eliminate  
conflictions.  
Rules = ConflictChecking(Rules,RulesMVlu); % eliminating  
conflictions.  
RuleBase = [Rules ones(size(Rules,1),2)]; % Creating  
final Rule Base.  
nonconflict_rules = numel(Rules(:,1));  
disp(' And Number of No Conflicting Rules:'); %  
Nonconflicting Rules.  
disp(nonconflict_rules);  
  
Conflict_Rules = Rules_Number_all-nonconflict_rules; %  
Calculating Number  
of  
Conflicted  
Rules.  
disp(' And Number of Conflicted Rules:');  
disp(Conflict_Rules);
```

```
disp(' ');
disp('*-.*-.-*.---*-.*-.-*-.*-.-*-.*-.-*-.*-.-*-.*-.-*-.*-.-*-.');
disp(' ');
%% 4th Part: Fuzzy System.
%% Defining Fuzzy System.

TSP = newfis('Time Series Prediction'); % Creating the fuzzy system.
e1 = numel(MemFuNu);

for i=1:e1-1 % Defining the Inputs.
    Name = ['X' num2str(i)]; % Rule Name's Creation.
    TSP = addvar(TSP,'input',Name,[LowBnd(i),UpBnd(i)]);

    switch MemFTy(i) % For Triangular Membership Function.
        case 1
            Step = (UpBnd(i)-LowBnd(i))/(MemFuNu(i)-1);
            for j = 1:MemFuNu(i)
                Center = LowBnd(i)+(j-1)*Step;
                MemFName = [Name '_MF' num2str(j)]; % Rule Name's Creation.
                TSP = addmf(TSP,'input',i,MemFName,'trimf',[Center-Step,Center,Center+Step]);
            end

        case 2 % For Trapezoidal Membership Function.
            Step = (UpBnd(i)-LowBnd(i))/(MemFuNu(i)-1)/3;
            for j = 1:MemFuNu(i)
                Center = LowBnd(i)+(j-1)*3*Step;
                MemFName = [Name '_MF' num2str(j)]; % Rule Name's Creation.
                TSP = addmf(TSP,'input',i,MemFName,'trapmf',[Center-2*Step,Center-Step,Center+Step,Center+2*Step]);
            end
    end
end
```

```

        case 3                                % For Gaussian
Membership Function.
    Step = (UpBnd(i)-LowBnd(i))/(MemFuNu(i)-1)/2;
    for j = 1:MemFuNu(i)
        Center = LowBnd(i)+(j-1)*2*Step;
        MemFName = [Name '_MF' num2str(j)]; %
Rule Name's Creation.
        TSP =
addmf(TSP,'input',i,MemFName,'gaussmf',[Step,Center]);
    end
end
end

                                                % Deffining the
Output.
TSP = addvar(TSP,'output','Y',[LowBnd(end),UpBnd(end)]);
Name = ['Y'];

switch MemFTy(end)
    case 1                                % For Triangular
Membership Function.
        Step = (UpBnd(end)-LowBnd(end))/(MemFuNu(end)-
1);
        for j=1:MemFuNu(end)
            Center = LowBnd(end)+(j-1)*Step;
            MemFName = [Name '_MF' num2str(j)]; %
Rule Name's Creation.
            TSP =
addmf(TSP,'output',1,MemFName,'trimf',[Center-
Step,Center,Center+Step]);
        end

        case 2                                % For Trapezoidal
Membership Function.
            Step = (UpBnd(end)-LowBnd(end))/(MemFuNu(end)-
1)/3;
            for j=1:MemFuNu(end)
                Center = LowBnd(end)+(j-1)*3*Step;
                MemFName = [Name '_MF' num2str(j)]; %
Rule Name's Creation.
                TSP =
addmf(TSP,'output',1,MemFName,'trapmf',[Center-
2*Step,Center-Step,Center+Step,Center+2*Step]);
            end

```

```

        case 3                                % For Gaussian
Membership Function.
        Step = (UpBnd(end)-LowBnd(end))/(MemFuNu(end)-
1)/2;
        for j=1:MemFuNu(end)
            Center = LowBnd(end)+(j-1)*2*Step;
            MemFName = [Name '_MF' num2str(j)]; %
Rule Name's Creation.
            TSP =
addmf(TSP,'output',1,MemFName,'gaussmf',[Step,Center]);
        end
end

TSP = addrule(TSP,RuleBase);                % Deploying Rule Base
to our Fuzzy System.
disp(' Fuzzy System is Ready!');
disp(' Fuzzy System detailes:');
showfis(TSP)                                % Showing Fuzzy
System detailes.

disp(' ');
disp('*-.*-.*-.*-.*-.*-.*-.*-.*-.*-.*-.*-.*-.*-.*-.*-.*-.*-
*-.*-.*-.*-.*-.*-.*-.*-.*-.*-.*-.*-.*-.*-.*-.*-.*-.*-.*-
-----')
disp(' ');
%% 5th Part: Conclusion.
%% Predicting.

Y = SAMPLES(1:InpuNumb);

for i=InpuNumb+1:numel(SAMPLES)              % Calculating
Pridictions.

    Y(i)=evalfis(SAMPLES(i-InpuNumb:i-1),TSP);

end

Error = sum(abs(SAMPLES-Y))/100;              % Calculating
Error.
ED = [' Error of Prediction = ' num2str(Error) '%'];

%% Plotting.

AH = axes;

```

```

sam_plt = plot(AH,SAMPLES);
hold on
output_plt = plot(AH,Y,'r');

xlim([0 e5]);
ylim([LowBnd(end)-0.2 UpBnd(end)+0.2]);
legend(AH,'Real Value','Prediction');
disp(ED);

%% Rules Finder.
%% For implementing in Table look Up Algorithm.

function [Rule RuleMemValue] =
RuleFinder(Pair,MFNum,LowBnd,UpBnd,MemFunTyp)

e1 = numel(MFNum);
e2 = size(Pair,1);
MVal = zeros(1,e1);
MFun = zeros(1,e1);
Rule = zeros((size(Pair)));
RuleMemValue = zeros((size(Pair)));

    for i=1:e2
        for j=1:e1
            [MVal(j) MFun(j)] =
MFDetector(Pair(i,j),MFNum(j),LowBnd(j),UpBnd(j),MemFunTyp(
j));
        end

        Rule(i,:)=MFun;
        RuleMemValue(i,:)=MVal;
    end
end

%% Finding The MF Value and The MF Number of each Data.
function [M_Value MF_Num] =
MFDetector(x,Num,LowBnd,UpBnd,MemFunTyp)

Y = zeros(1,Num);

switch MemFunTyp
    case 1
        Step = (UpBnd-LowBnd)/(Num-1);
        for i=1:Num

```

```

        Center = LowBnd+(i-1)*Step;
        Y(i) = trimf(x,[Center-
Step,Center,Center+Step]);
    end

    case 2
        Step = (UpBnd-LowBnd) / (Num-1) / 3;
        for i=1:Num
            Center = LowBnd+(i-1)*3*Step;
            Y(i) = trapmf(x,[Center-2*Step,Center-
Step,Center+Step,Center+2*Step]);
        end

    case 3
        Step = (UpBnd-LowBnd) / (Num-1) / 2;
        for i=1:Num
            Center = LowBnd+(i-1)*2*Step;
            Y(i) = gaussmf(x,[Step,Center]);
        end

    otherwise
        disp(' Selected Membership Function is Wrong!')
        disp(' Please Start Again.')
end

[M_Value MF_Num] = max(Y);
end

%% Conflict finder and deleter.
function [Rule1 Rule1MVlu RuleDegree] =
ConflictChecking(Rule,Rule_MV)
k = 1;

while ~isempty(Rule)
    First = repmat(Rule(1,1:end-1),size(Rule,1),1);
    Rule_B = Rule(:,1:end-1);
    Index = Rule_B == First;
    Index = find(sum(Index,2) == numel(Rule_B(1,:)));

    [RuleDegree(k) Rule_Index] =
max(prod(Rule_MV(Index,:),2));

    Rule1(k,:) = Rule(Index(Rule_Index),:);
    Rule1MVlu(k,:) = Rule_MV(Index(Rule_Index),:);
end

```

```

k = k+1;
m = 1;
RuleBuffer = [];

for n=1:size(Rule,1)
    if isempty(find(Index==n))
        RuleBuffer(m,:) = Rule(n,:);
        m = m+1;
    end
end

Rule = RuleBuffer;
end
end

```

نتایج خروجی های کد:

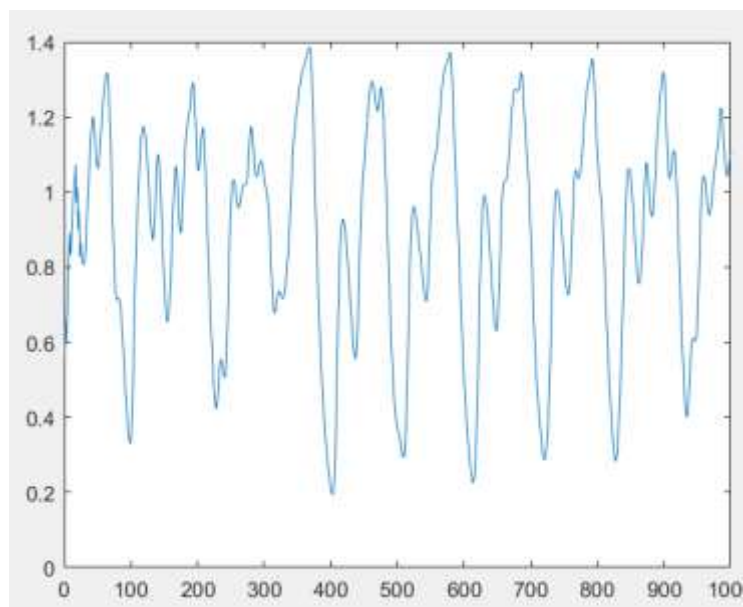
تعداد قوانین:

Number of All Rules:
500

مشخصات سیستم فازی:

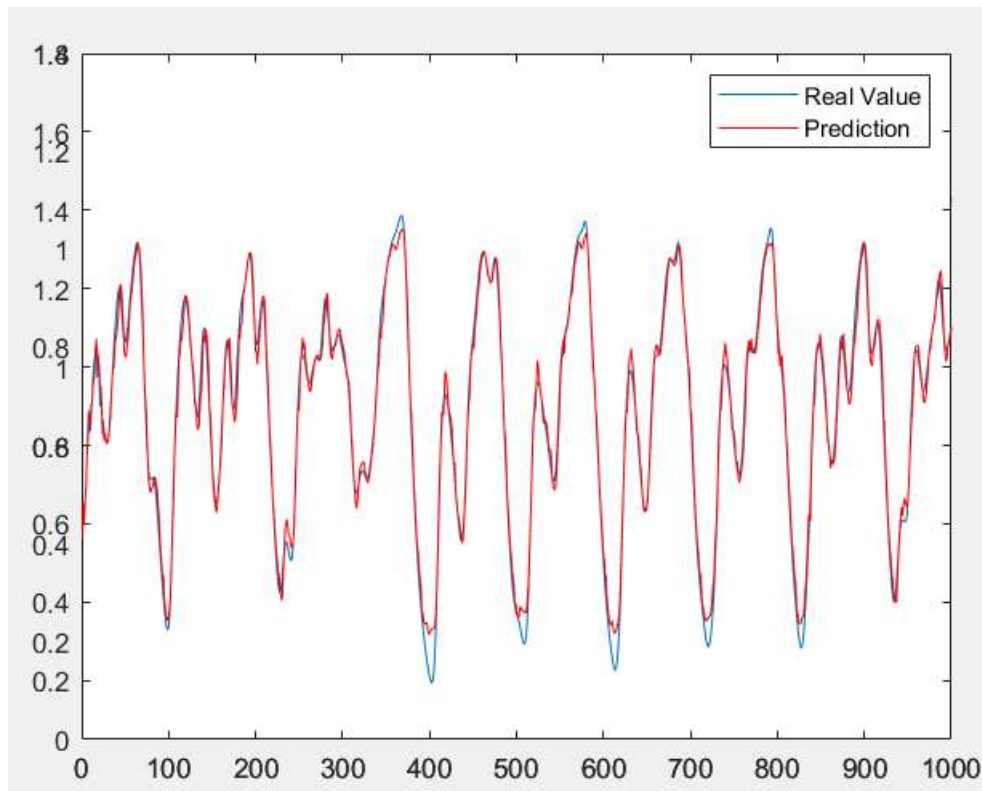
1. Name	Time Series Prediction
2. Type	mamdani
3. Inputs/Outputs	[6 1]
4. NumInputMFs	[18 18 18 18 18 18]
5. NumOutputMFs	18
6. NumRules	293
7. AndMethod	min
8. OrMethod	max
9. ImpMethod	min
10. AggMethod	max
11. DefuzzMethod	centroid
12. InLabels	X1
13.	X2
14.	X3
15.	X4
16.	X5
17.	X6
18. OutLabels	Y
19. InRange	[0.25 1.6]
20.	[0.25 1.6]
21.	[0.25 1.6]
22.	[0.25 1.6]
23.	[0.25 1.6]
24.	[0.25 1.6]
25. OutRange	[0.25 1.6]

مشاهده سری زمانی Mackey-Glass :

مشاهده مقادیر واقعی و پیشگویی شده سری زمانی با استفاده از توابع تعلق:

مشاهده درصد خطا:

Error of Prediction = 0.2401%

>>

تحلیل نتایج: مشاهده می‌شود که سیستم فازی ما به خوبی تقریب زده و می‌بینیم که خطای آن بسیار کم است و قابل استفاده می‌باشد.

سوال ۳

فرض کنید یک سیستم با معادلهٔ دیفرانسیل آورده شده در **معادله ۱** دارید که قرار است توسط یک شناساگر فازی شناسایی شود.

$$y(k+1) = 0.3y(k) + 0.6y(k-1) + g[u(k)] \quad (۱)$$

که در آن تابع نامعلوم $g[u(k)]$ براساس **معادله ۲** تعریف می شود.

$$g(u) = 0.6 \sin(\pi u) + 0.3 \sin(3\pi u) + 0.1 \sin(5\pi u) \quad (۲)$$

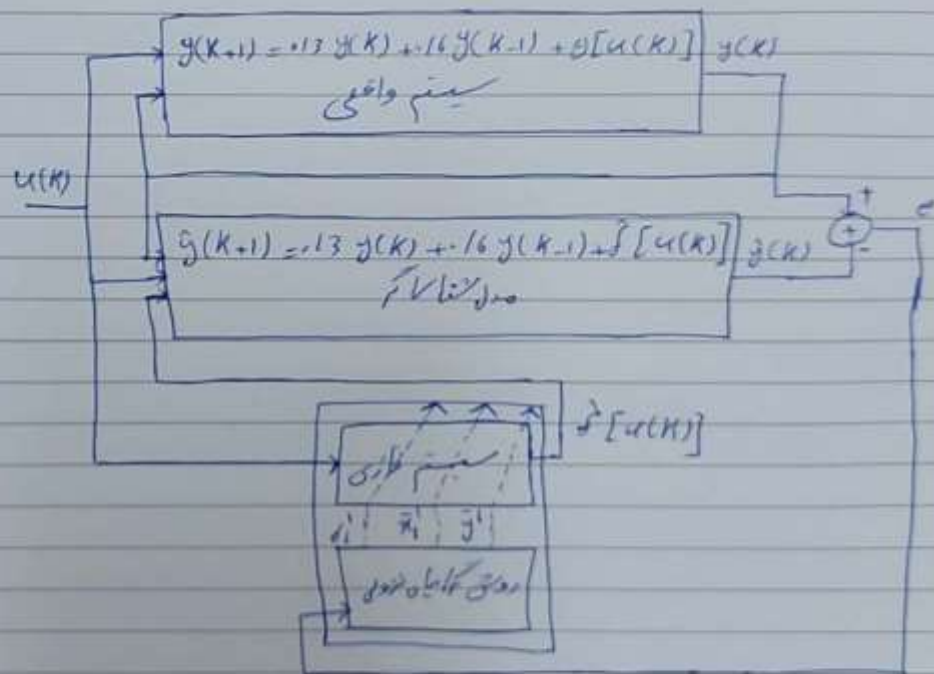
هدف ما این است که عنصر غیرخطی نامعلوم $g[u(k)]$ در **معادله ۱** را توسط سیستمی فازی با رابطه **معادله ۳** و به همراه الگوریتم آموزش گرادینان نزولی (مثلاً روابط (۵.۱۳)، (۸.۱۳) و (۹.۱۳) در مرجع [۲]) تقریب بزنیم. با طراحی و برنامه نویسی مناسب این کار را انجام دهید.

$$f(x) = \frac{\sum_{l=1}^M \bar{y}^l \left[\prod_{i=1}^n \exp \left(- \left(\frac{x_i - \bar{x}_i^l}{\sigma_i^l} \right)^2 \right) \right]}{\sum_{l=1}^M \left[\prod_{i=1}^n \exp \left(- \left(\frac{x_i - \bar{x}_i^l}{\sigma_i^l} \right)^2 \right) \right]} \quad (۳)$$

فرض کنیم $y(k)$ یک سیستم فازی مطابق رابطه ۳ که سوال داده است باشد. یکی در این صورت در رابطه اصلی کوکس $y[u(k)]$ یا $y[u(k)]$ جایگزینی کرد. و مدل شناختی زیر را به دست آوردیم:

$$\hat{y}(k+1) = 0.13 \hat{y}(k) + 0.16 \hat{y}(k-1) + \hat{y}[u(k)]$$

هدف تنظیم پارامترهای $\hat{y}[u(k)]$ می باشد به نحوی که خروجی مدل شناختی $\hat{y}(k+1)$ با $y(k+1)$ همگامی داشته باشد. بینابیت منبرود به خروجی سیستم واقعی $y(k+1)$ مگر نمود. طرح شناختی بدین صورت است:

برنامه ترسیم خروجی های سیستم واقعی و مدل شناسایی را در زیر مشاهده می کنیم. در الگوریتم آموزش، λ برابر با 0.1 در نظر می گیریم. مطابق رابطه ۳ در سوال، سیستم فازی را در نظر می گیریم و تعداد توابع تعلق را برابر $M = 5$ انتخاب می کنیم. پارامترهای اولیه را نیز انتخاب می کنیم که در کد مربوطه موجود است. بعد از انتخاب پارامترهای اولیه فرایند آموزش را به اندازه $k = 200$ مرحله زمانی وبا استفاده از ورودی تصادفی $u(k)$ که

دامنه این تابع یکنواخت در بازه $[-1, 1]$ تعریف شده است؛ انجام داده و پارامترهای ، و را به کمک الگوریتم گرادینان نزولی و با استفاده از روابط زیر در هر مرحله تصحیح می کنیم:

$$\bar{y}^l(q+1) = \bar{y}^l(q) - \lambda \frac{f - y}{b} z^l$$

$$\bar{x}_i^l(q+1) = \bar{x}_i^l(q) - \frac{2\lambda(f - y)}{b} \frac{(x_{0i}^p - \bar{x}_i^l)}{\sigma_i^{l^2}} z^l (\bar{y}^l - f)$$

$$\sigma_i^l(q+1) = \sigma_i^l(q) - \frac{2\lambda(f - y)}{b} \frac{(x_{0i}^p - \bar{x}_i^l)^2}{\sigma_i^{l^3}} z^l (\bar{y}^l - f)$$

دستورات متلب مربوطه:

```
clear all;
clc;
close all;
%% Initializing
M=5; % Number of membership functions (Based on 1st step of
fuzzy system design)
num_training=200; % Number of training
total_num=700;
landa=0.1; % A constant stepsize
% preallocation
x_bar=zeros(num_training,M);
g_bar=zeros(num_training,M);
sigma=zeros(num_training,M);
y=zeros(total_num,1);
u=zeros(total_num,1);
x=zeros(total_num,1);
y_hat=zeros(total_num,1);
f_hat=zeros(total_num,1);
z=zeros(total_num,1);
g_u=zeros(total_num,1);
u(1)=-1+2*rand;
y(1)=0;
g_u(1)=0.6*sin(pi*u(1))+0.3*sin(3*pi*u(1))+0.1*sin(5*pi*u(1));
f_hat(1)=g_u(1);

%% Based on the 1st step of fuzzy system design
```

```

u_min=-1;
u_max=1;
h=(u_max-u_min)/(M-1);
for k=1:M
    x_bar(1,k)=-1+h*(k-1);
    u(1,k)=x_bar(1,k);

g_bar(1,k)=0.6*sin(pi*u(1,k))+0.3*sin(3*pi*u(1,k))+0.1*sin(
5*pi*u(1,k));
end
sigma(1,1:M)=(max(u(1,:))-min(u(1,:)))/M;
x_bar(2,:)=x_bar(1,:);g_bar(2,:)=g_bar(1,:);sigma(2,:)=sigma
a(1,:);
x_bar_initial=x_bar(1,:);
sigma_initial=sigma(1,:);
y_bar_initial=g_bar(1,:);

%% Based on the 2nd and 3rd step of fuzzy system design
for q=2:num_training
    b=0;a=0;
    x(q)=-1+2*rand;
    u(q)=x(q);

g_u(q)=0.6*sin(pi*u(q))+0.3*sin(3*pi*u(q))+0.1*sin(5*pi*u(q
));
    for r=1:M
        z(r)=exp(-(x(q)-x_bar(q,r))/sigma(q,r))^2);
        b=b+z(r);a=a+g_bar(q,r)*z(r);
    end
    f_hat(q)=a/b;
    y(q+1)=0.3*y(q)+0.6*y(q-1)+g_u(q);
    y_hat(q+1)=0.3*y(q)+0.6*y(q-1)+f_hat(q);
    for r=1:M
        g_bar(q+1,r)=g_bar(q,r)-landa*(f_hat(q)-
g_u(q))*z(r)/b;
        x_bar(q+1,r)=x_bar(q,r)-landa*((f_hat(q)-
g_u(q))/b)*(g_bar(q,r)-f_hat(q))*z(r)*2*(x(q)-
x_bar(q,r))/(sigma(q,r)^2);
        sigma(q+1,r)=sigma(q,r)-landa*((f_hat(q)-
g_u(q))/b)*(g_bar(q,r)-f_hat(q))*z(r)*2*(x(q)-
x_bar(q,r))^2/(sigma(q,r)^3);
    end
end
end

```

```

x_bar_final=x_bar(num_training,:);
sigma_final=sigma(num_training,:);
g_bar_final=g_bar(num_training,:);

for q=num_training:700
    b=0;a=0;
    x(q)=sin(2*q*pi/200);
    u(q)=x(q) ;

    g_u(q)=0.6*sin(pi*u(q))+0.3*sin(3*pi*u(q))+0.1*sin(5*pi*u(q));
    for r=1:M
        z(r)=exp(-(x(q)-
x_bar(num_training,r))/sigma(num_training,r))^2);
        b=b+z(r);a=a+g_bar(num_training,r)*z(r);
    end
    f_hat(q)=a/b;
    y(q+1)=0.3*y(q)+0.6*y(q-1)+g_u(q);
    y_hat(q+1)=0.3*y(q)+0.6*y(q-1)+f_hat(q);
end

%% plots and Figures

figure1=figure('Color',[1 1 1]);
plot(1:701,y,'b',1:701,y_hat,'r','Linewidth',2);
legend('output of the plant','output of the identification
model')
axis([0 701 -5 5]);
grid on

figure2=figure('Color', [1 1 1]);
xp=-2:0.001:2;
for r=1:M
    miu_x=exp(-(xp-x_bar(1,r))./(sigma(1,r))).^2);
    plot(xp,miu_x,'Linewidth',2);
    hold on
end
xlabel('u');
ylabel('initial MF's');
axis([-1 1 0 1]);

figure3=figure('Color', [1 1 1]);
for r=1:M

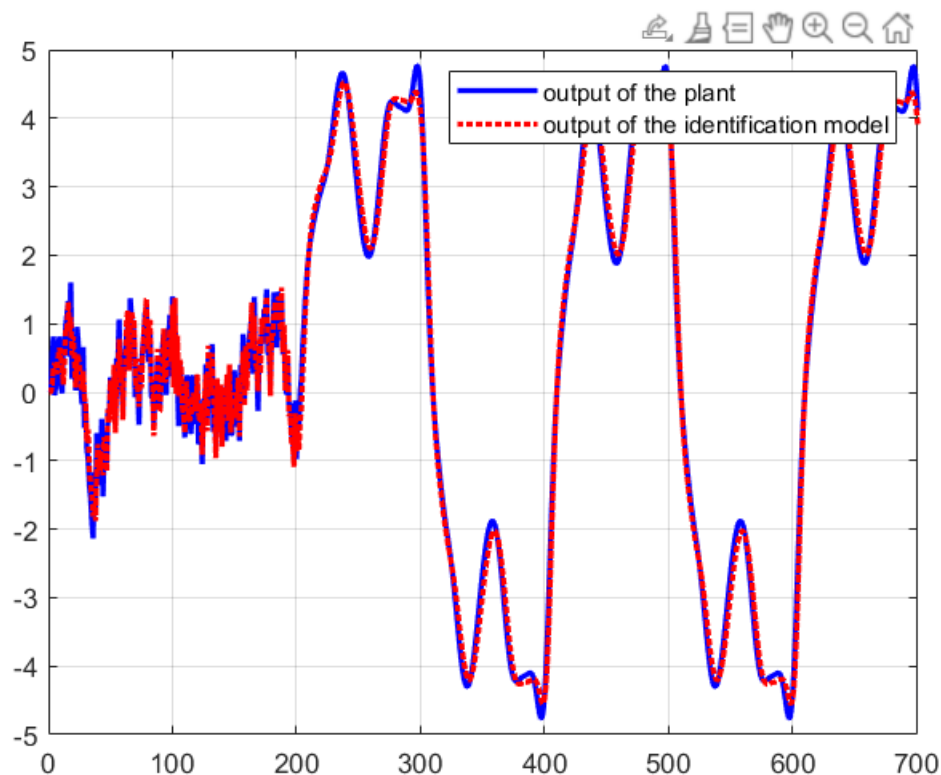
```

```

        miu_x=exp(-(xp-
x_bar(num_training,r))./(sigma(num_training,r)).^2);
        plot(xp,miu_x,'Linewidth',2);
        hold on
end
xlabel('u');
ylabel('final MF's');
axis([-1 1 0 1]);

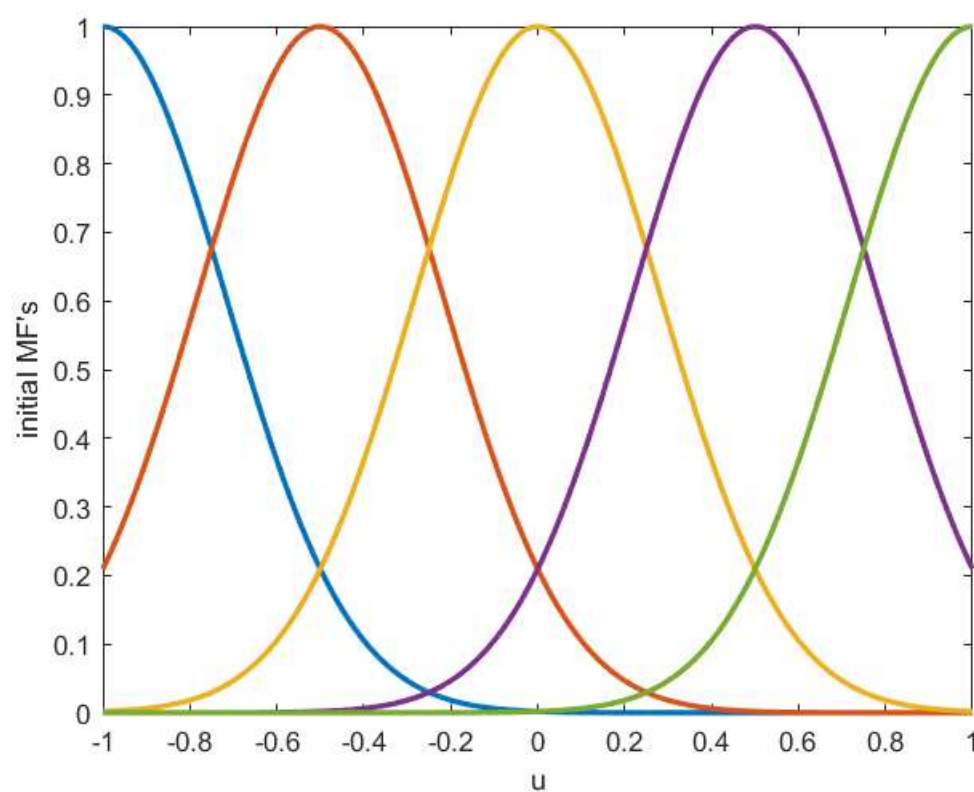
```

پاسخهای سیستم و مدل شناسایی آموزش یافته برای ورودی $u(k) = \sin(2\pi k/200)$ را در شکل زیر مشاهده می-کنیم:

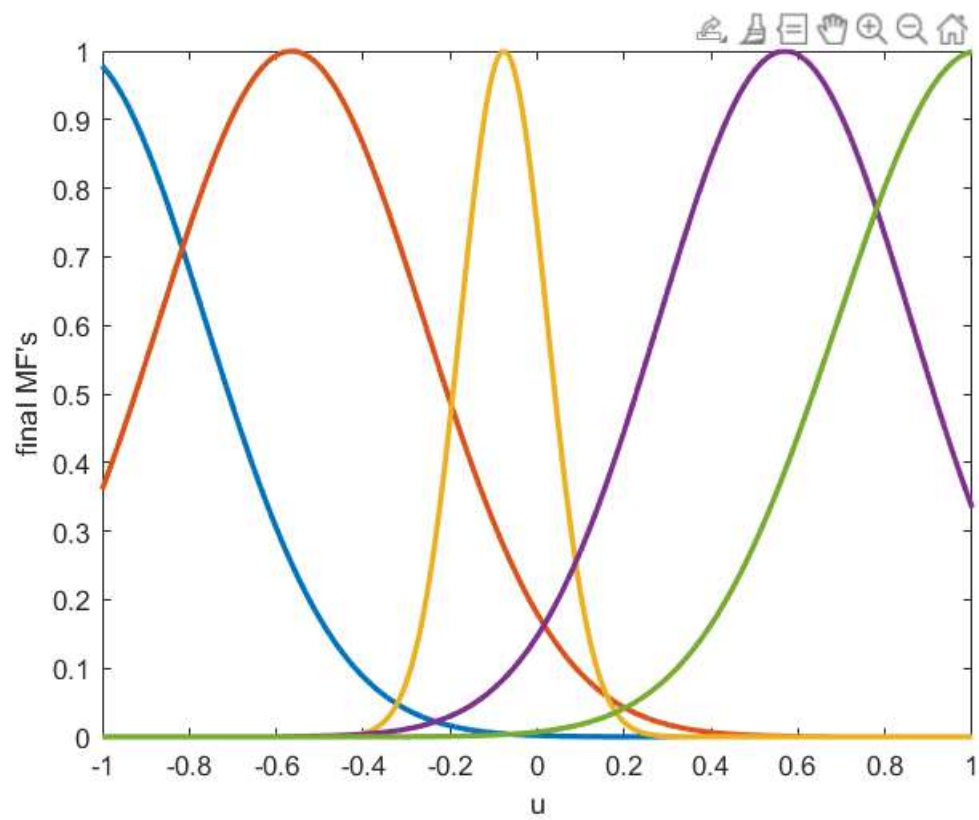
تحلیل شکل: مشاهده می شود که خروجی مدل شناسایی با دقت قابل قبولی خروجی سیستم را حتی پس از آنکه آموزش متوقف گردید دنبال می کند.

مشاهده توابع تعلق بر اساس پارامترهای اولیه:

مشاهده توابع تعلق نهایی:

سوال ۴

به سوالات زیر از مبحث درخت تصمیم پاسخ دهید:

بخش اول

۱. با بهره‌گیری از آموزش ارائه‌شده در خصوص کدنویسی درخت تصمیم از ابتدا^۱، بدون استفاده از کتابخانه سایکیت‌لرن دستوراتی بنویسید که درخت تصمیم یک مجموعه داده مربوط به بیماری کرونا که در این پیوند موجود است را خروجی دهد. اگر می‌توانید این کار را به صورتی انجام دهید که اطلاعات بیش‌تری را در خروجی درخت تصمیم خود دریافت کنید. لازم است که تحلیل منطقی از نتیجه درخت تصمیم خود ارائه کنید. می‌توانید این کار را با الگوگرفتن از موارد گفته‌شده در ویدیوهای کلاس و این پیوند انجام دهید.

توضیحات لازم برای این سوال بدین صورت می‌باشد:

۱. مقدمه:

- در این کد، از مدل درخت تصمیم (Decision Tree) برای پیش‌بینی امیدبه‌دانی استفاده شده است. ابتدا، مدل Decision Tree با استفاده از کتابخانه scikit-learn پیاده‌سازی شده است. سپس از مدل برای پیش‌بینی امیدبه‌دانی در یک مجموعه داده استفاده شده است.

۲. استفاده از کتابخانه‌ها:

- در این بخش از کتابخانه‌های pandas، numpy، matplotlib و scikit-learn استفاده شده است. این کتابخانه‌ها برای کار با داده‌ها، انجام عملیات عددی و تجسم داده‌ها و همچنین پیاده‌سازی مدل Decision Tree استفاده شده‌اند.

```
import pandas as pd
import numpy as np
import matplotlib.pyplot as plt

from sklearn.model_selection import train_test_split
from graphviz import Digraph
```

۳. پیاده‌سازی مدل Decision Tree:

- در این بخش، مدل Decision Tree با استفاده از scikit-learn پیاده‌سازی شده است. ابتدا، داده‌های ورودی و خروجی برای مدل آماده شده و سپس مدل Decision Tree با استفاده از توابع مربوطه از کتابخانه scikit-learn

آموزش داده شده است. سپس مدل بر روی داده‌های تست اعمال شده و پیش‌بینی‌های مدل نمایش داده شده‌اند.

```
#https://drive.google.com/file/d/1psu-wDvYR3a0dSSs-cIsfoXI7O6CE40z/view?usp=sharing
!gdown 1psu-wDvYR3a0dSSs-cIsfoXI7O6CE40z
```

```
data = pd.read_csv('/content/covid.csv')
data
```

مشاهده خروجی:

	Fever	Cough	Breathing issues	Infected
0	No	No	No	No
1	Yes	Yes	Yes	Yes
2	Yes	Yes	No	No
3	Yes	No	Yes	Yes
4	Yes	Yes	Yes	Yes
5	No	Yes	No	No
6	Yes	No	Yes	Yes
7	Yes	No	Yes	Yes
8	No	Yes	Yes	Yes
9	Yes	Yes	No	Yes
10	No	Yes	No	No
11	No	Yes	Yes	Yes
12	No	Yes	Yes	No
13	Yes	Yes	No	No

محاسبه آنتروپی و IG:

```
labels = data['Infected']
len(labels), labels.unique(), labels.value_counts()
```

```
p = labels.value_counts() / len(labels)
-sum(p * np.log2(p))
```

مشاهده خروجی:

```
0.9852281360342515
```

```
def entropy(labels):
    p = labels.value_counts() / len(labels)
    return -sum(p * np.log2(p))

data['Infected'].value_counts()
```

مشاهده خروجی:

```
Yes      8
No       6
Name: Infected, dtype: int64
```

```
entropy_child = 0
for value in data['Cough'].unique():
    subset = data[data['Cough'] == value]
    print(subset)
    wi = len(subset) / len(data)
    entropy_child += wi * entropy(subset['Infected'])
entropy_child
```

مشاهده خروجی:

	Fever	Cough	Breathing issues	Infected
0	No	No	No	No
3	Yes	No	Yes	Yes
6	Yes	No	Yes	Yes
7	Yes	No	Yes	Yes
	Fever	Cough	Breathing issues	Infected
1	Yes	Yes	Yes	Yes
2	Yes	Yes	No	No
4	Yes	Yes	Yes	Yes
5	No	Yes	No	No
8	No	Yes	Yes	Yes
9	Yes	Yes	No	Yes
10	No	Yes	No	No
11	No	Yes	Yes	Yes
12	No	Yes	Yes	No
13	Yes	Yes	No	No

0.9460794641311808

تابع نهایی آنتروپی:

```
def entropy(labels):
    p = labels.value_counts() / len(labels)
    return -sum(p * np.log2(p))
```

```
target = 'Infected'
entropy_parent = entropy(data[target])
entropy_parent

entropy_child = 0
feature = 'Fever'
for value in data[feature].unique():
    subset = data[data[feature] == value]
    display(subset)
    wi = len(subset) / len(data)
    entropy_child += wi * entropy(subset[target])
information_gain = entropy_parent - entropy_child

print(information_gain)
```

مشاهده خروجی:

	Fever	Cough	Breathing issues	Infected
0	No	No	No	No
5	No	Yes	No	No
8	No	Yes	Yes	Yes
10	No	Yes	No	No
11	No	Yes	Yes	Yes
12	No	Yes	Yes	No
	Fever	Cough	Breathing issues	Infected
1	Yes	Yes	Yes	Yes
2	Yes	Yes	No	No
3	Yes	No	Yes	Yes
4	Yes	Yes	Yes	Yes
6	Yes	No	Yes	Yes
7	Yes	No	Yes	Yes
9	Yes	Yes	No	Yes
13	Yes	Yes	No	No

0.12808527889139443

تابع نهایی IG:

```
def information_gain(data, feature, target):
    # Entropy of parent
    entropy_parent = entropy(data[target])

    # Entropy of child
    entropy_child = 0
    for value in data[feature].unique():
        subset = data[data[feature] == value]
        #display(subset)
        wi = len(subset) / len(data)
        entropy_child += wi * entropy(subset[target])

    return entropy_parent - entropy_child
```

```
arg=[information_gain(data, feature, 'Infected') for feature in
data.iloc[:, :-1].columns]
```

```
def information_gain(data, feature, target):
    # Entropy of parent
    entropy_parent = entropy(data[target])

    # Entropy of child
    entropy_child = 0
    for value in data[feature].unique():
        subset = data[data[feature] == value]
        wi = len(subset) / len(data)
        entropy_child += wi * entropy(subset[target])

    return entropy_parent - entropy_child
```

محاسبه IG برای فیچرهای مختلف:

```
[ ] information_gain(data, 'Fever', 'Infected')
0.12808527889139443

[ ] information_gain(data, 'Cough', 'Infected')
0.0391486719030707

[ ] information_gain(data, 'Breathing issues', 'Infected')
0.39603884492804464

[ ] data.iloc[:, :-1].columns
Index(['Fever', 'Cough', 'Breathing issues'], dtype='object')

[ ] [information_gain(data, feature, 'Infected') for feature in data.iloc[:, :-1].columns]
[0.12808527889139443, 0.0391486719030707, 0.39603884492804464]

[ ] np.argmax([information_gain(data, feature, 'Infected') for feature in data.iloc[:, :-1].columns])
2
```

مشاهده می‌کنیم که فیچر سوم بالاترین IG را دارد.

```
class Node:
```

```

def __init__(self, feature=None, label=None):
    self.feature = feature
    self.label = label
    self.children = {}
def __repr__(self):
    if self.feature is not None:
        return f'DecisionNode(feature="{self.feature}",
children={self.children}) '
    else:
        return f'LeafNode(label="{self.label}") '

def make_tree(data, target):
    # leaf node?
    if len(data[target].unique()) == 1:
        return Node(label=data[target].iloc[0])
    features = data.drop(target, axis=1).columns
    if len(features) == 0 or len(data) == 0:
        return Node(label=data[target].mode()[0])
    # calculate information gain
    gains = [information_gain(data, feature, target) for feature in
features]
    # greedy search to find best feature
    max_gains_idx = np.argmax(gains)
    best_features = features[max_gains_idx]
    # make a node
    node = Node(feature=best_features)
    # loop over the best feature
    for value in data[best_features].unique():
        subset = data[data[best_features] == value].drop(best_features,
axis=1)
        # display(subset)
        node.children[value] = make_tree(subset, target)
    return node

```

این کد یک کلاس Node ایجاد می کند که برای ساخت درخت تصمیم مورد استفاده قرار می گیرد. این کلاس دارای ویژگی ها و متدهایی برای ایجاد و مدیریت گره های درخت تصمیم است. همچنین، این کد دو تابع make_tree دارد که بیان می کند که چگونه درخت تصمیم از داده ها و ویژگی های مختلف ایجاد می شود.

```

tree = make_tree(data, 'Infected')
tree

```

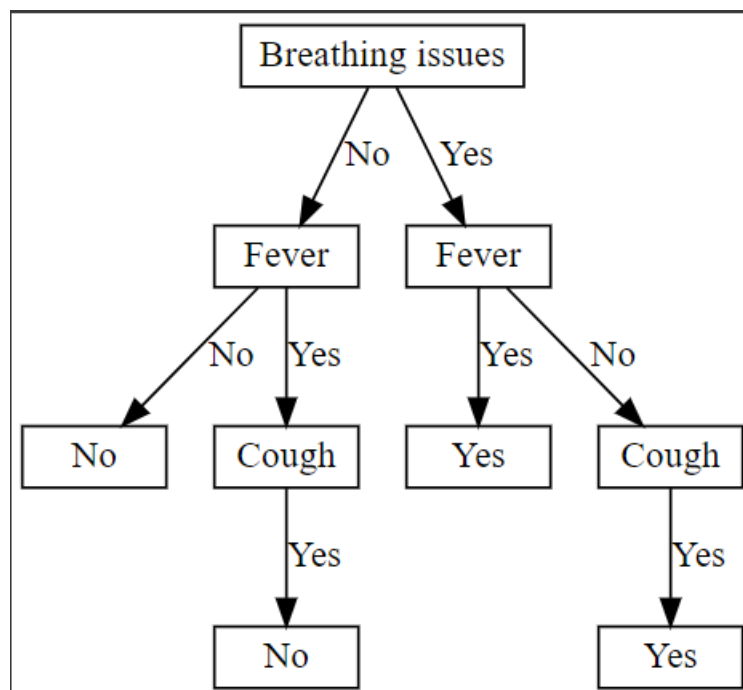
مشاهده خروجی:


```
DecisionNode(feature="Breathing issues", children={ 'No': DecisionNode(feature="Fever", children={ 'No': LeafNode(label="No"), 'Yes': DecisionNode(feature="Cough", children={ 'Yes': LeafNode(label="No")})}), 'Yes': DecisionNode(feature="Fever", children={ 'Yes': LeafNode(label="Yes"), 'No': DecisionNode(feature="Cough", children={ 'Yes': LeafNode(label="Yes")})})})
```

```
def visualize_tree(tree, parent=None, node_id=None):
    if node_id is None:
        node_id = '0'
        g = Digraph(node_attr={'shape': 'record', 'height': '.1'})
        g.node(node_id, label=tree.feature)
    else:
        g = parent
        g.node(node_id, label=tree.feature)
    if len(tree.children) == 0:
        g.node(node_id, label=tree.label)
        return g
    for i, (value, child) in enumerate(tree.children.items()):
        child_id = f'{node_id}_{i+1}'
        visualize_tree(child, g, child_id)
        g.edge(node_id, child_id, label=value)
    return g
g = visualize_tree(tree)
g.render('decision_tree', format='png', view=True)
visualize_tree(tree)
```

مشاهده خروجی و درخت تصمیم نهایی:

بخش دوم

۲. به انتخاب خود یکی از دو مجموعه داده `load_breast_cancer` و `Drugs` را انتخاب کنید و کار طبقه‌بندی با درخت تصمیم را با استفاده از دستوراتی که آموزش دیده‌اید (کدنویسی از ابتدا و یا کدنویسی با کمک کتابخانه سائیکیت‌لرن) انجام دهید. لازم است که توضیحات مختصری از مجموعه داده و منطق درخت تصمیم تولید شده بنویسید. منطق معیاری که استفاده می‌کنید و نتایج آن در قسمت‌های مختلف را به صورت کامل تحلیل کنید. هم‌چنین، مسیر مربوط به دو نمونه از داده‌های مجموعه آزمون را نشان داده و تحلیل کنید. اگر از فرایارامتر خاصی مانند فرایارامترهای مخصوص هرس کردن استفاده می‌کنید لازم است که حداقل دو مقدار بزرگ و کوچک برای آن در نظر بگیرید و تحلیل خود از تأثیر آن روی نتیجه نهایی را بنویسید.

داده اولی را برای این سوال انتخاب می‌کنیم:

```
from sklearn.datasets import load_breast_cancer
from sklearn.model_selection import train_test_split
from sklearn.tree import DecisionTreeClassifier, plot_tree
import matplotlib.pyplot as plt
from sklearn import metrics

# Load breast cancer dataset
data = load_breast_cancer()
X = data.data
y = data.target

# Split the dataset into training and testing sets
X_train, X_test, y_train, y_test = train_test_split(X, y, test_size=0.2,
random_state=83)

# Create a decision tree classifier
# You can experiment with different hyperparameters, including pruning-
related ones
# Example with max_depth as a pruning parameter
max_depth_values = [5 ,10] # Replace with your desired values
for max_depth in max_depth_values:
    clf = DecisionTreeClassifier(max_depth=max_depth)

    # Train the model
    clf.fit(X_train, y_train)

    # Plot the decision tree
    plt.figure(figsize=(12, 8))
    plot_tree(clf, filled=True, feature_names=data.feature_names,
class_names=data.target_names)
    plt.title(f'Decision Tree - Max Depth: {max_depth}')
    plt.savefig(f'decision tree max depth {max_depth}.png')
```

```
plt.show()
```

توضیحات کد:

این کد برای آموزش یک مدل تصمیم‌گیری درختی بر روی مجموعه داده سرطان پستان و نمایش درخت تصمیم استفاده می‌شود.

۱. وارد کردن کتابخانه‌های مورد نیاز:

```
`-`from sklearn.datasets import load_breast_cancer`  
skikit-learn.
```

```
`-`from sklearn.model_selection import train_test_split`  
داده‌های آموزش و آزمون.
```

```
`-`from sklearn.tree import DecisionTreeClassifier, plot_tree`  
تابع نمایش درخت تصمیم.
```

```
`-`import matplotlib.pyplot as plt`  
نمایش نمودارها.
```

۲. بارگذاری مجموعه داده سرطان پستان:

```
`-`data = load_breast_cancer()`  
بارگذاری مجموعه داده سرطان پستان.
```

```
`-`X = data.data`  
استخراج ویژگی‌ها از مجموعه داده.
```

```
`-`y = data.target`  
استخراج متغیر هدف (برچسب‌ها) از مجموعه داده.
```

۳. تقسیم مجموعه داده به داده‌های آموزش و آزمون:

```
`-`X_train, X_test, y_train, y_test = train_test_split(X, y, test_size=0.2, random_state=83)`
```

تقسیم مجموعه داده به ۸۰٪ داده‌های آموزش و ۲۰٪ داده‌های آزمون.

۴. ساخت مدل تصمیم‌گیری درختی و نمایش درخت تصمیم:

- حلقه از مقادیر مختلف `max\_depth` برای درخت تصمیم:

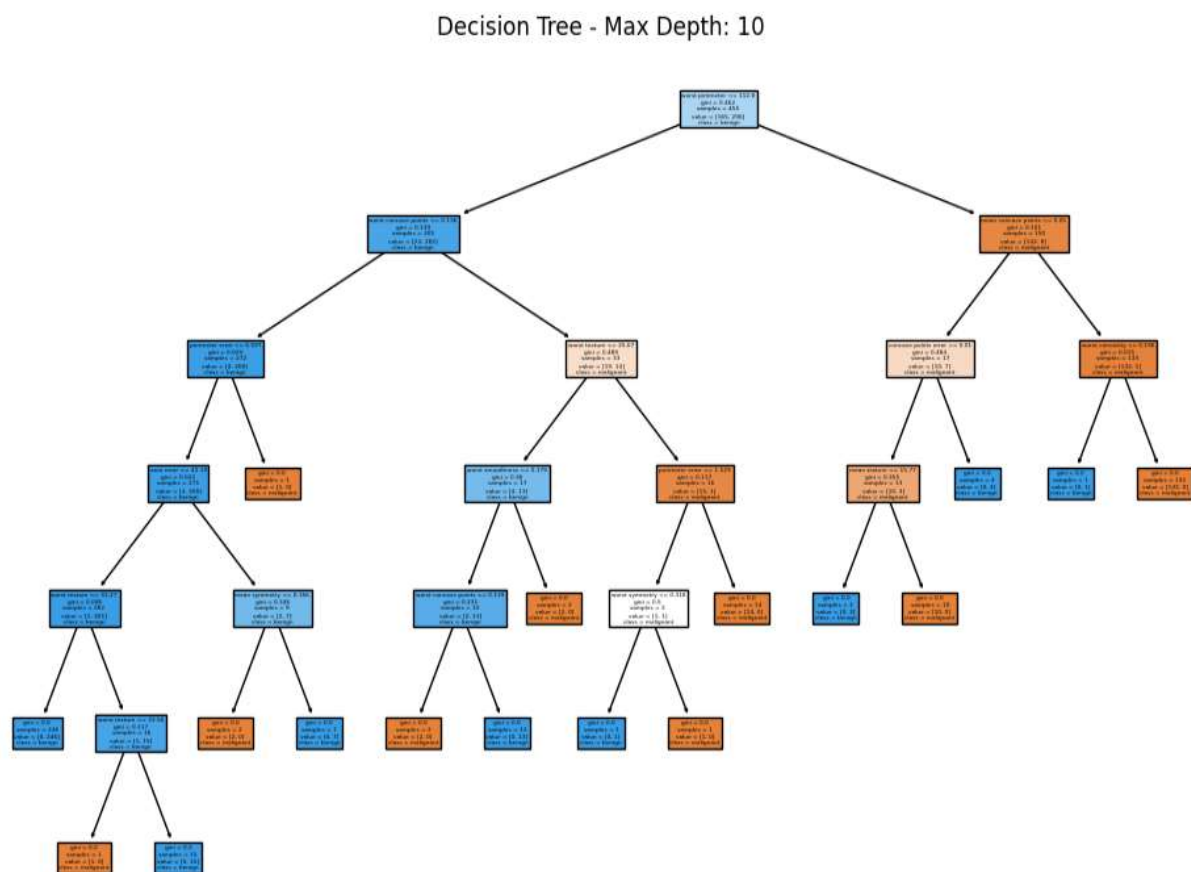
- `clf = DecisionTreeClassifier(max\_depth=max\_depth)` ساخت یک مدل تصمیم‌گیری درختی با یک مقدار خاص برای `max\_depth`.

- `clf.fit(X\_train, y\_train)` آموزش مدل تصمیم‌گیری درختی بر روی داده‌های آموزش.

- نمایش درخت تصمیم با استفاده از `plot\_tree` و ذخیره تصویر به عنوان یک فایل تصویر.

این کد به ما امکان می‌دهد با مقادیر مختلف برای `max\_depth` برای درخت تصمیم آزمایش کنیم و درخت‌های تصمیم حاصل را برای هر مقدار `max\_depth` مشاهده کنیم.

مشاهده خروجی:


```
from sklearn.datasets import load_breast_cancer
from sklearn.model_selection import train_test_split
from sklearn.tree import DecisionTreeClassifier, plot_tree
import matplotlib.pyplot as plt
```

```

from sklearn import metrics

# Load breast cancer dataset
data = load_breast_cancer()
X = data.data
y = data.target

# Split the dataset into training and testing sets
X_train, X_test, y_train, y_test = train_test_split(X, y, test_size=0.2,
random_state=83)

# Create a decision tree classifier
# You can experiment with different hyperparameters, including pruning-
related ones
# Example with ccp_alpha as a pruning parameter
ccp_alpha_values = [0.0, 0.01, 0.02] # Replace with your desired values
for ccp_alpha in ccp_alpha_values:
    clf = DecisionTreeClassifier(ccp_alpha=ccp_alpha)

    # Train the model
    clf.fit(X_train, y_train)

    # Plot the decision tree
    plt.figure(figsize=(12, 8))
    plot_tree(clf, filled=True, feature_names=data.feature_names,
class_names=data.target_names)
    plt.title(f'Decision Tree - ccp_alpha: {ccp_alpha}')
    plt.savefig(f'decision_tree_ccp_alpha_{ccp_alpha}.png')
    plt.show()

```

توضیحات کد:

این کد Python برای استفاده از کتابخانه scikit-learn برای آموزش یک مدل تصمیم‌گیری درختی بر روی مجموعه داده سرطان پستان و نمایش درخت تصمیم استفاده می‌شود. همچنین شامل آزمایش با مقادیر مختلف برای پارامتر `ccp\_alpha` می‌شود که یک پارامتر مربوط به اصلاح درخت تصمیم است و برای کنترل پیچیدگی درخت تصمیم استفاده می‌شود.

۱. ****بارگیری مجموعه داده: ****

- مجموعه داده سرطان پستان با استفاده از تابع `load_breast_cancer()` از `scikit-learn` بارگیری می‌شود. ویژگی‌ها در `X` و متغیر هدف در `y` ذخیره می‌شود.

۲. ****تقسیم مجموعه داده:****

- مجموعه داده به دو بخش آموزش و آزمون تقسیم می‌شود با استفاده از تابع `train_test_split()`، ۸۰٪ از داده برای آموزش و ۲۰٪ برای آزمون استفاده می‌شود.

۳. ****ایجاد یک مدل تصمیم‌گیری درختی:****

- یک مدل تصمیم‌گیری درختی با استفاده از `DecisionTreeClassifier()` ایجاد می‌شود.

۴. ****آزمایش با مقادیر مختلف `ccp_alpha`:****

- یک حلقه بر روی مقادیر مختلف `ccp_alpha` (پارامتر اصلاح) ایجاد می‌شود.

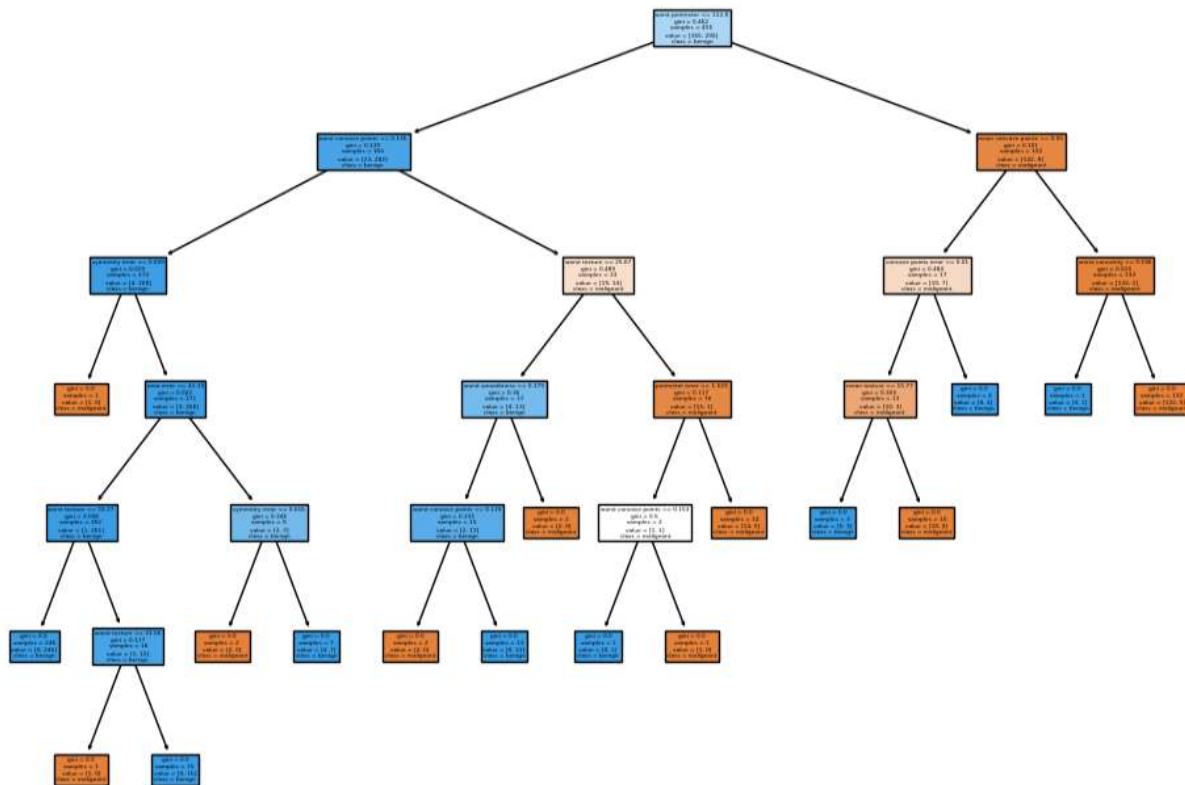
- برای هر مقدار `ccp_alpha`، مدل تصمیم‌گیری درختی بر روی داده‌های آموزش آموزش داده می‌شود.

- درخت تصمیم نمایش داده شده و به عنوان یک فایل تصویر ذخیره می‌شود با استفاده از توابع `plot_tree()` و `savefig()` از `matplotlib`.

این کد به ما امکان می‌دهد تا درخت تصمیم را برای مقادیر مختلف `ccp_alpha` مشاهده کرده و مشاهده کنیم که چگونه اصلاح تأثیر ساختار درخت تصمیم را تغییر می‌دهد.

مشاهده خروجی:

Decision Tree - ccp_alpha: 0.0


```
from sklearn.datasets import load_breast_cancer
from sklearn.model_selection import train_test_split
from sklearn.tree import DecisionTreeClassifier, plot_tree
import matplotlib.pyplot as plt
from sklearn import metrics

# Load breast cancer dataset
data = load_breast_cancer()
X = data.data
y = data.target

# Split the dataset into training and testing sets
X_train, X_test, y_train, y_test = train_test_split(X, y, test_size=0.2,
random_state=83)

# Create a decision tree classifier
# You can experiment with different hyperparameters, including pruning-
related ones
```

```
# Example with ccp_alpha as a pruning parameter
ccp_alpha_values = [0.0, 0.01, 0.02] # Replace with your desired values
for ccp_alpha in ccp_alpha_values:
    clf = DecisionTreeClassifier(ccp_alpha=ccp_alpha)

    # Train the model
    clf.fit(X_train, y_train)

    # Plot the decision tree
    plt.figure(figsize=(12, 8))
    plot_tree(clf, filled=True, feature_names=data.feature_names,
class_names=data.target_names)
    plt.title(f'Decision Tree - ccp_alpha: {ccp_alpha}')
    plt.savefig(f'decision_tree_ccp_alpha_{ccp_alpha}.png')
    plt.show()
```

توضیحات کد:

۱. **** بارگذاری و آماده سازی داده: ****

- مجموعه داده سرطان پستان با استفاده از تابع `load_breast_cancer()` بارگذاری می شود. داده های ویژگی در متغیر `X` و داده های هدف در متغیر `y` ذخیره می شوند.

۲. **** تقسیم مجموعه داده: ****

- مجموعه داده به دو بخش آموزش و آزمون با استفاده از تابع `train_test_split()` تقسیم می شود. ۸۰٪ داده برای آموزش (`X_train` و `y_train`) و ۲۰٪ برای آزمون (`X_test` و `y_test`) استفاده می شود.

۳. **** ایجاد یک مدل تصمیم گیری درختی: ****

- یک مدل تصمیم گیری درختی با استفاده از تابع `DecisionTreeClassifier()` ایجاد می شود. کد پیشنهاد می دهد که با هایپرپارامترهای مختلف، از جمله پارامترهای مربوط به اصلاح (`pruning`)، آزمایش کنید. به عنوان مثال، از `ccp_alpha` به عنوان یک پارامتر اصلاحی استفاده شده است.

۴. **** حلقه بر روی مقادیر مختلف ccp_alpha: ****

- کد بر روی مقادیر مختلف (`0.0`، `0.01`، `0.02` در این مثال) حرکت می کند.

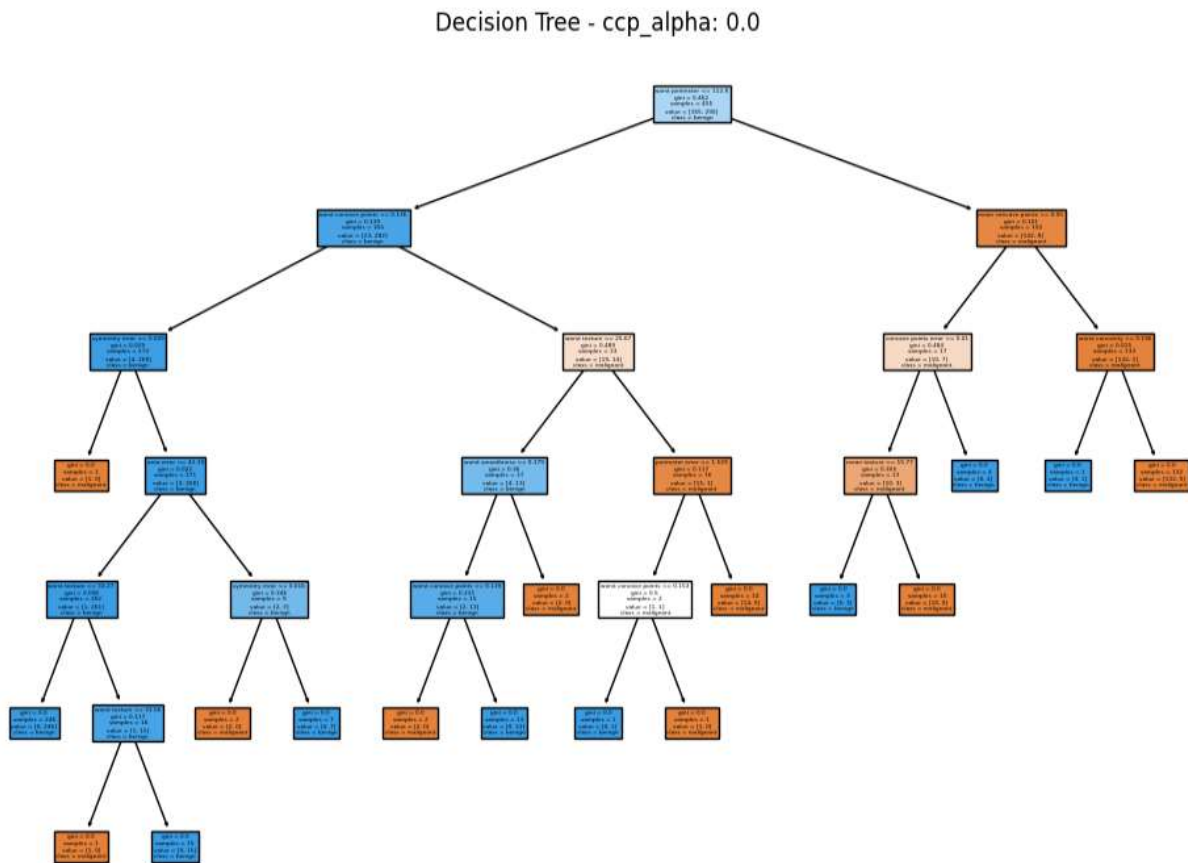
- برای هر مقدار `ccp_alpha`، یک مدل تصمیم گیری درختی روی داده های آموزش آموزش داده می شود.

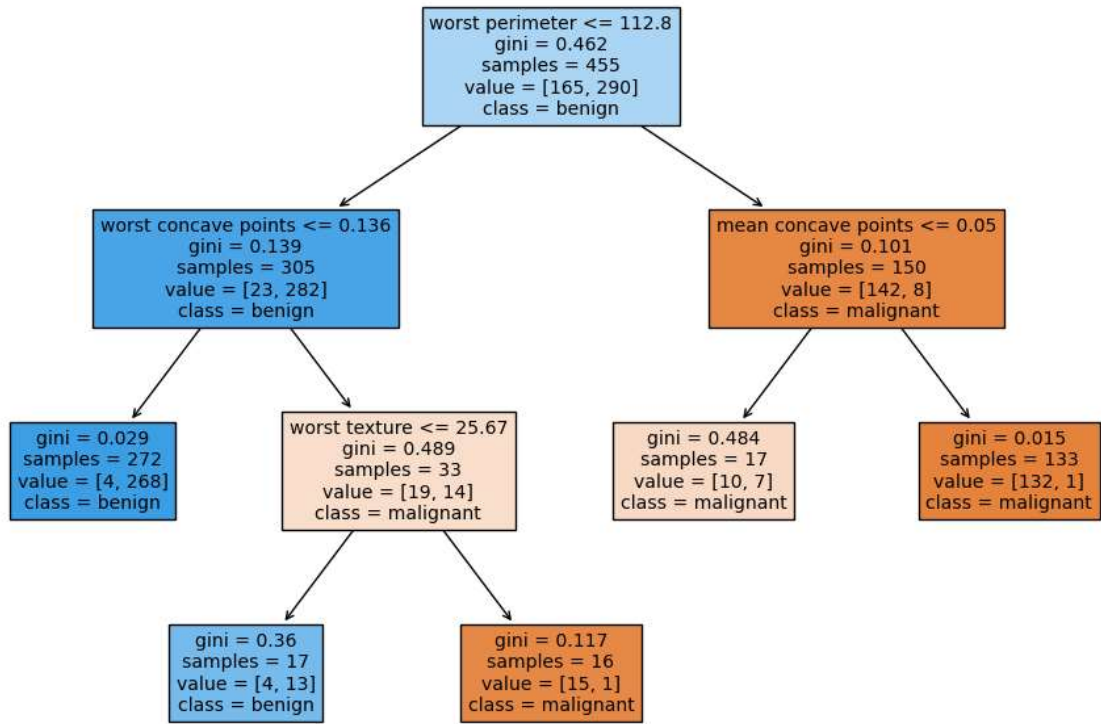
- سپس درخت تصمیم رسم شده و به عنوان یک فایل تصویری با استفاده از توابع `plot_tree()` و `savefig()` کتابخانه `matplotlib` ذخیره می شود.

این کد به ما امکان می دهد تا ساختار درخت تصمیم را برای مقادیر مختلف `ccp_alpha` مشاهده کرده و مشاهده کنیم که چگونه اصلاح تأثیر ساختار درخت تصمیم را تغییر می دهد.

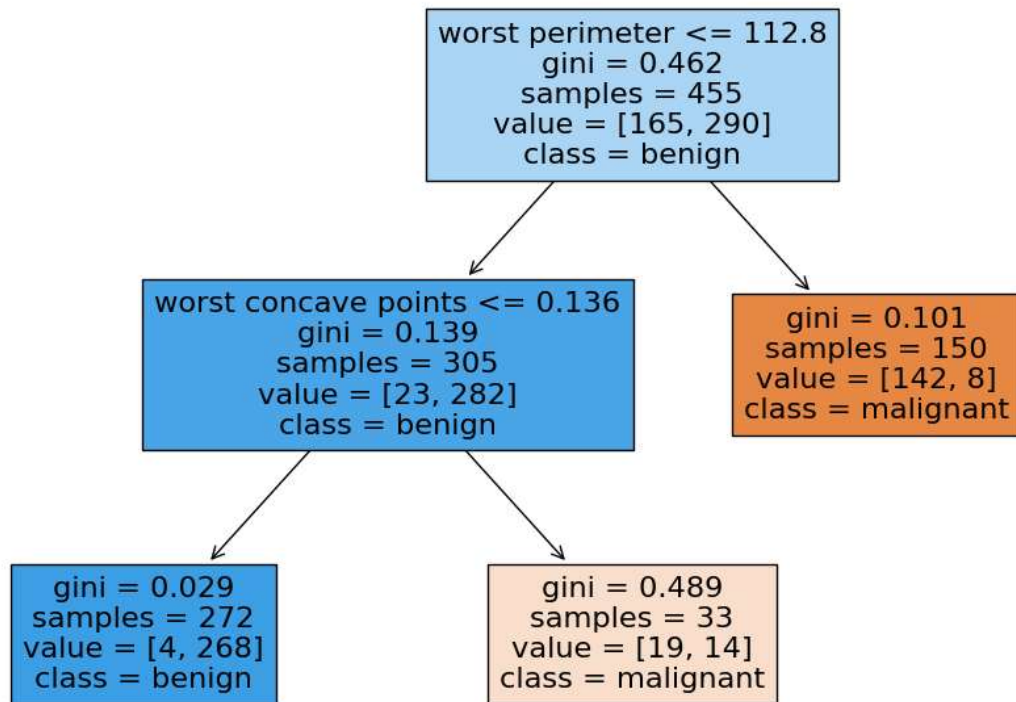
مشاهده خروجی:

Decision Tree - ccp_alpha: 0.01

Decision Tree - ccp_alpha: 0.02


```
from sklearn.datasets import load_breast_cancer
from sklearn.model_selection import train_test_split
from sklearn.tree import DecisionTreeClassifier, plot_tree
import matplotlib.pyplot as plt
from sklearn import metrics

# Load breast cancer dataset
data = load_breast_cancer()
X = data.data
y = data.target

# Split the dataset into training and testing sets
X_train, X_test, y_train, y_test = train_test_split(X, y, test_size=0.2,
random_state=83)

# Create a decision tree classifier
# You can experiment with different hyperparameters, including pruning-
related ones
```

```
# Example with ccp_alpha as a pruning parameter
ccp_alpha_values = [0.5] # Replace with your desired values
for ccp_alpha in ccp_alpha_values:
    clf = DecisionTreeClassifier(ccp_alpha=ccp_alpha)

    # Train the model
    clf.fit(X_train, y_train)

    # Plot the decision tree
    plt.figure(figsize=(12, 8))
    plot_tree(clf, filled=True, feature_names=data.feature_names,
class_names=data.target_names)
    plt.title(f'Decision Tree - ccp_alpha: {ccp_alpha}')
    plt.savefig(f'decision_tree_ccp_alpha_{ccp_alpha}.png')
    plt.show()
```

توضیحات کد:

این کد یک مدل درخت تصمیمی را برای مجموعه داده سرطان پستان ایجاد می‌کند و سپس ساختار آن را به صورت تصویری نمایش می‌دهد. این کد به زبان پایتون نوشته شده است و از کتابخانه‌های scikit-learn و matplotlib برای ایجاد مدل و تصویرسازی استفاده می‌کند.

در این کد، ابتدا مجموعه داده سرطان پستان با استفاده از تابع `load_breast_cancer()` بارگذاری می‌شود و سپس به دو بخش آموزش و آزمون تقسیم می‌شود. سپس یک مدل درخت تصمیمی با استفاده از تابع `DecisionTreeClassifier()` ایجاد می‌شود و روی داده‌های آموزش آموزش داده می‌شود.

سپس با استفاده از تابع `plot_tree()`، ساختار درخت تصمیم رسم می‌شود و به عنوان یک تصویر با استفاده از تابع‌های `plt.figure()`، `plt.title()`، `plt.savefig()` و `plt.show()` ذخیره و نمایش داده می‌شود. همچنین، می‌توانید با تغییر مقادیر `ccp_alpha` و تنظیمات دیگر، از جمله اضافه کردن توضیحات به نودهای درخت، به تنظیمات دلخواه خود برای رسم درخت تصمیمی بپردازید.

مشاهده خروجی:

gini = 0.462
samples = 455
value = [165, 290]
class = benign

```
# Analyze two samples from the test set
sample1 = X_test[0]
sample2 = X_test[1]

# Make predictions for the samples
prediction1 = clf.predict([sample1])[0]
prediction2 = clf.predict([sample2])[0]

# Display the results
print(f"\nAnalysis for Decision Tree with max_depth={max_depth}:\n")

# Sample 1
print("Sample 1:")
print("Features:", sample1)
print("True Label:", y_test[0])
print("Predicted Label:", prediction1)
print("\n")
```

```
# Sample 2
print("Sample 2:")
print("Features:", sample2)
print("True Label:", y_test[1])
print("Predicted Label:", prediction2)
```

در این قسمت از کد، دو نمونه از مجموعه داده آزمون را انتخاب می‌کنیم و سپس پیش‌بینی‌های مدل را برای این دو نمونه انجام می‌دهیم. سپس نتایج را نمایش می‌دهیم.

در این قسمت، ابتدا دو نمونه از مجموعه داده آزمون با استفاده از `X\_test` انتخاب می‌شود. سپس با استفاده از `clf.predict()` پیش‌بینی برچسب کلاس برای هر یک از این نمونه‌ها انجام می‌شود. سپس نتایج به صورت متنی نمایش داده می‌شود.

در نمونه اول، ویژگی‌های نمونه واقعی و برچسب واقعی و پیش‌بینی شده نمایش داده می‌شود. این عملیات برای نمونه دوم نیز انجام می‌شود.

در نهایت، با استفاده از "f-string"، یک پیام با عنوان "Analysis for Decision Tree with max_depth={max_depth}" و نتایج برای هر یک از نمونه‌ها نمایش داده می‌شود.

مشاهده خروجی:

```
Analysis for Decision Tree with max_depth=10:
```

```
Sample 1:
```

```
Features: [1.422e+01 2.312e+01 9.437e+01 6.099e+02 1.075e-01 2.413e-01 1.981e-01
6.618e-02 2.384e-01 7.542e-02 2.860e-01 2.110e+00 2.112e+00 3.172e+01
7.970e-03 1.354e-01 1.166e-01 1.666e-02 5.113e-02 1.172e-02 1.574e+01
3.718e+01 1.064e+02 7.624e+02 1.533e-01 9.327e-01 8.488e-01 1.772e-01
5.166e-01 1.446e-01]
```

```
True Label: 0
```

```
Predicted Label: 1
```

```
Sample 2:
```

```
Features: [1.747e+01 2.468e+01 1.161e+02 9.846e+02 1.049e-01 1.603e-01 2.159e-01
1.043e-01 1.538e-01 6.365e-02 1.088e+00 1.410e+00 7.337e+00 1.223e+02
6.174e-03 3.634e-02 4.644e-02 1.569e-02 1.145e-02 5.120e-03 2.314e+01
3.233e+01 1.553e+02 1.660e+03 1.376e-01 3.830e-01 4.890e-01 1.721e-01
2.160e-01 9.300e-02]
```

```
True Label: 0
```

```
Predicted Label: 1
```

```
# Make predictions on the test set
```

```

y_pred = clf.predict(X_test)

# Calculate accuracy
accuracy = metrics.accuracy_score(y_test, y_pred)

# Display the results
print(f"\nAnalysis for Decision Tree with max_depth={max_depth}:\n")
print("Accuracy:", accuracy)

```

در این قسمت از کد، پیش‌بینی‌های مدل بر روی مجموعه داده آزمون انجام می‌شود و سپس دقت مدل محاسبه می‌شود. نتایج در ادامه نمایش داده می‌شود.

در این بخش، ابتدا با استفاده از "clf.predict(X_test)"، برچسب‌های پیش‌بینی شده برای مجموعه داده آزمون محاسبه می‌شود. سپس با استفاده از "metrics.accuracy_score(y_test, y_pred)"، دقت پیش‌بینی‌ها محاسبه می‌شود.

در نهایت، با استفاده از "f-string"، یک پیام با عنوان "Analysis for Decision Tree with max_depth={max_depth}" و دقت مدل نمایش داده می‌شود.

مشاهده خروجی:

```

Analysis for Decision Tree with max_depth=10:

Accuracy: 0.5877192982456141

```

```

# Set max_depth to 5
max_depth = 5

# Create a decision tree classifier
clf = DecisionTreeClassifier(max_depth=max_depth)

# Train the model
clf.fit(X_train, y_train)

# Make predictions on the test set
y_pred = clf.predict(X_test)

# Calculate accuracy
accuracy = metrics.accuracy_score(y_test, y_pred)

```

```
# Display the results
print(f"\nAnalysis for Decision Tree with max_depth={max_depth}:\n")
print("Accuracy:", accuracy)
```

کد بالا، یک مدل درخت تصمیم با عمق حداکثر ۵ را ایجاد می‌کند و سپس این مدل را با استفاده از داده‌های آموزشی آموزش می‌دهد. سپس مدل را بر روی داده‌های آزمون ارزیابی می‌کند و دقت آن را محاسبه می‌کند. در نهایت، نتایج ارزیابی نمایش داده می‌شود.

مشاهده خروجی:

```
Analysis for Decision Tree with max_depth=5:
Accuracy: 0.9210526315789473
```

بخش سوم

۳. سوال اختیاری: مجموعه داده مربوط به «میزان امید به زندگی» که در این پیوند آورده شده را فراخوانی کنید و توضیحاتی در مورد آن بنویسید. در ادامه، از دستورات مربوط به درخت تصمیم استفاده کنید و نشان دهید که با تنظیم مناسب پارامترها می‌توان پیش‌بینی مربوط به این دیتاست را روی یک مجموعه آزمون به خوبی انجام داد.

```
import pandas as pd
import numpy as np
import matplotlib.pyplot as plt

from sklearn.model_selection import train_test_split
from sklearn.tree import DecisionTreeRegressor
from sklearn.metrics import mean_squared_error
```

```
!pip install --upgrade --no-cache-dir gdown
!gdown 13UXkURa_S_QaHNsBO0m1UzbrVH1cakJK
```

```
data = pd.read_csv('/content/Life Expectancy Data.csv')
data
```

```
from sklearn.preprocessing import LabelEncoder
```



```
categorical_columns = ['Country', 'Status']

label_encoder = LabelEncoder()

for column in categorical_columns:
    data[column] = label_encoder.fit_transform(data[column])
data = data.dropna()
data
```

این کد از کلاس `LabelEncoder` از `scikit-learn` برای تبدیل متغیرهای دسته‌ای به متغیرهای عددی استفاده می‌کند. ابتدا دو متغیر دسته‌ای به نام‌های `"Country"` و `"Status"` تعریف شده و سپس برای هر کدام از این متغیرها، `LabelEncoder` بر روی داده‌های مربوطه اعمال می‌شود.

سبب داده‌هایی که دارای مقدار NaN هستند یا استفاده از `data.dropna()` حذف می‌شوند.

در نهایت، داده‌های تمیز شده با تبدیل متغیرهای دسته‌ای به متغیرهای عددی، به عنوان خروجی نمایش داده می‌شود.

```
# Example: Assuming 'target_column' is your target variable
X = data.drop('Life expectancy ', axis=1)
y = data['Life expectancy ']
X,y
```

در اینجا دو متغیر X و y تعریف شده اند. متغیر X داده های ورودی را شامل می شود که شامل تمامی ستون ها به جز ستون "Life expectancy" است. متغیر y نیز متغیر وابسته یا هدف را نشان می دهد که در اینجا ستون "Life expectancy" است.

در اینجا دو بار دستورهایی مشابه ارائه شده اند که متغیرهای X و y را نشان می دهند. این احتمال دارد که یک بار اضافی باشد. شما می توانید یکی از این دستورها را حذف کنید تا کد به درستی اجرا شود.

مشاہدہ خروجی:

(	Country	Year	Status	Adult Mortality	infant deaths	Alcohol \
0	0	2015	1	263.0	62	0.01
1	0	2014	1	271.0	64	0.01
2	0	2013	1	268.0	66	0.01
3	0	2012	1	272.0	69	0.01
4	0	2011	1	275.0	71	0.01
...	...	...	...	...	...	...

2933	192	2004	1	723.0	27	4.36
2934	192	2003	1	715.0	26	4.06
2935	192	2002	1	73.0	25	4.43
2936	192	2001	1	686.0	25	1.72
2937	192	2000	1	665.0	24	1.68

	percentage expenditure	Hepatitis B	Measles	BMI	...	Polio \
0	71.279624	65.0	1154	19.1	...	6.0
1	73.523582	62.0	492	18.6	...	58.0
2	73.219243	64.0	430	18.1	...	62.0
3	78.184215	67.0	2787	17.6	...	67.0
4	7.097109	68.0	3013	17.2	...	68.0
...	...	...	...	...	...	...
2933	0.000000	68.0	31	27.1	...	67.0
2934	0.000000	7.0	998	26.7	...	7.0
2935	0.000000	73.0	304	26.3	...	73.0
2936	0.000000	76.0	529	25.9	...	76.0
2937	0.000000	79.0	1483	25.5	...	78.0

	Total expenditure	Diphtheria	HIV/AIDS	GDP	Population \
0	8.16	65.0	0.1	584.259210	33736494.0
1	8.18	62.0	0.1	612.696514	327582.0
2	8.13	64.0	0.1	631.744976	31731688.0
3	8.52	67.0	0.1	669.959000	3696958.0
4	7.87	68.0	0.1	63.537231	2978599.0
...	...	...	...	...	...
2933	7.13	65.0	33.6	454.366654	12777511.0
2934	6.52	68.0	36.7	453.351155	12633897.0
2935	6.53	71.0	39.8	57.348340	125525.0
2936	6.16	75.0	42.1	548.587312	12366165.0
2937	7.10	78.0	43.5	547.358878	12222251.0

	thinness 1-19 years	thinness 5-9 years \
0	17.2	17.3
1	17.5	17.5
2	17.7	17.7
3	17.9	18.0
4	18.2	18.2
...	...	...
2933	9.4	9.4
2934	9.8	9.9
2935	1.2	1.3
2936	1.6	1.7
2937	11.0	11.2

	Income composition of resources	Schooling
0	0.479	10.1
1	0.476	10.0
2	0.470	9.9
3	0.463	9.8
4	0.454	9.5
...	...	...
2933	0.407	9.2

```
2934      0.418      9.5
2935      0.427     10.0
2936      0.427      9.8
2937      0.434      9.8
```

```
[1649 rows x 21 columns],
```

```
0      65.0
1      59.9
2      59.9
3      59.5
4      59.2
```

```
...
2933    44.3
2934    44.5
2935    44.8
2936    45.3
2937    46.0
```

```
Name: Life expectancy , Length: 1649, dtype: float64)
```

```
from sklearn.model_selection import train_test_split
```

```
X_train, X_test, y_train, y_test = train_test_split(X, y, test_size=0.2,
random_state=83)
```

```
X_train.shape, X_test.shape, y_train.shape, y_test.shape
```

در اینجا دو بار دستورهای مشابه برای تقسیم داده‌ها به دو قسمت آموزش و آزمون ارائه شده‌اند. این دستورات از `train_test_split` از `scikit-learn` برای تقسیم داده‌ها به دو قسمت استفاده می‌کنند. در اینجا، داده‌ها به ۸۰٪ برای آموزش و ۲۰٪ برای آزمون تقسیم می‌شوند و `random_state` برای تنظیم `seed` برای تولید اعداد تصادفی استفاده می‌شود.

همچنین، اندازه داده‌های آموزش و آزمون به همراه اندازه متغیرهای وابسته (`y`) نمایش داده شده است.

مشاهده خروجی:

```
((1319, 21), (330, 21), (1319,), (330,))
```

پایان